

การค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน กับประเทศเพื่อนบ้าน

ปี 2557

คำนำ

รายงานการศึกษา เรื่อง การค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2557 จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอภาวะการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนที่ผ่านมาในรายประเทศและรายภาค รวมทั้งการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนในระยะต่อไป โดยสาระสำคัญของเอกสารฉบับนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่ง ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2557 และ ส่วนที่สอง ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2557

สำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานการศึกษานี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านและการพัฒนาพื้นที่ชายแดน และขอขอบคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือและให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลประกอบการศึกษาเป็นอย่างดี ซึ่งช่วยให้การจัดทำเอกสารฉบับนี้ลุล่วงด้วยดี

สำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กันยายน 2558

สารบัญ

หน้า

1 ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2557

1.1 ภาพรวมการค้าชายแดนระหว่างปี 2553-2557	1
1.1.1 มูลค่าการค้าชายแดน	1
1.1.2 มูลค่าการส่งออก	2
1.1.3 มูลค่าการนำเข้า	2
1.1.4 ดุลการค้า	2
1.2 การค้าชายแดนกับเพื่อนบ้านรายประเทศ	3
1.2.1 ไทย-มาเลเซีย	3
1.2.2 ไทย-เมียนมาร์	5
1.2.3 ไทย-สปป.ลาว	7
1.2.4 ไทย-กัมพูชา	8
1.3 การค้าชายแดนรายภาค	12
1.3.1 ภาคใต้	12
1.3.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	13
1.3.3 ภาคเหนือ	14
1.3.4 ภาคตะวันออก	15
1.3.5 ภาคตะวันตก	16
1.4 การค้าชายแดนในระยะต่อไป	17

2 ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2557

2.1 ภาพรวมการค้าผ่านแดนระหว่างปี 2553-2557	20
2.1.1 มูลค่าการค้าผ่านแดน	20
2.1.2 มูลค่าการส่งออก	20
2.1.3 มูลค่าการนำเข้า	20
2.1.4 ดุลการค้า	21

2.2	การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านรายประเทศ	22
2.2.1	ไทย-สิงคโปร์	22
2.2.2	ไทย-จีนตอนใต้	25
2.2.3	ไทย-เวียดนาม	29
2.3	การค้าผ่านแดนรายภาค	32
2.3.1	ภาคใต้-สิงคโปร์	32
2.3.2	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-จีนตอนใต้ และเวียดนาม	34
2.3.3	ภาคเหนือ-จีนตอนใต้	36
2.3.4	ภาคตะวันออก-เวียดนาม	37
2.4	การค้าผ่านแดนในระยะต่อไป	39
ภาคผนวก	ก. ตารางมูลค่าการค้าชายแดน	ภก 1 – ภก 12
ภาคผนวก	ข. ตารางมูลค่าการค้าผ่านแดน	ภข 1

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1	สัดส่วนการค้าชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านปี 2551	1
แผนภูมิที่ 2	สัดส่วนการค้าชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านปี 2557	1
แผนภูมิที่ 3	มูลค่าการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2553 – 2557	20

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทย - มาเลเซีย พม่า สปป.ลาว กัมพูชา ปี 2553 - 2557	2
ตารางที่ 2	มูลค่าการค้าชายแดนไทยและอัตราการขยายตัว ตั้งแต่ปี 2553– 2557	3
ตารางที่ 3	ด้านที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2557 สูงสุด 10 อันดับแรก	10
ตารางที่ 4	มูลค่าการค้าชายแดนรายภาคและอัตราการขยายตัว	11
ตารางที่ 5	มูลค่าการค้าชายแดนภาคใต้และอัตราการขยายตัว	13
ตารางที่ 6	มูลค่าการค้าชายแดนภาคเหนือและอัตราการขยายตัว	14
ตารางที่ 7	มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและอัตราการขยายตัว	15
ตารางที่ 8	มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันออกและอัตราการขยายตัว	16
ตารางที่ 9	มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันตกและอัตราการขยายตัว	17
ตารางที่ 10	มูลค่าการค้าผ่านแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2553 – 2557	21
ตารางที่ 11	รายการสินค้าส่งออกไปยังสิงคโปร์ 5 อันดับแรก	22
ตารางที่ 12	รายการสินค้านำเข้าจากสิงคโปร์ 5 อันดับแรก	23
ตารางที่ 13	มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคใต้ – สิงคโปร์	24
ตารางที่ 14	รายการสินค้าส่งออกไปยังจีนตอนใต้ 5 อันดับแรก	25
ตารางที่ 15	รายการสินค้านำเข้าจากจีนตอนใต้ 5 อันดับแรก	26
ตารางที่ 16	มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย - จีนตอนใต้ รายด้าน	28
ตารางที่ 17	รายการสินค้าส่งออกไปยังเวียดนาม 5 อันดับแรก	29
ตารางที่ 18	รายการสินค้านำเข้าจากเวียดนาม 5 อันดับแรก	30
ตารางที่ 19	มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย - เวียดนาม รายด้าน	31
ตารางที่ 20	การค้าผ่านแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน รายภาค ปี 2553 – 2557	32
ตารางที่ 21	มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคใต้ – สิงคโปร์	33
ตารางที่ 22	มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ – จีนตอนใต้ และเวียดนาม	35
ตารางที่ 23	มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคเหนือ – จีนตอนใต้	36
ตารางที่ 24	มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคตะวันออก – เวียดนาม	38

คำจำกัดความ

การค้าชายแดน หมายถึง การค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ มาเลเซีย
การค้าชายแดน หมายถึง การค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ มาเลเซีย
 เมียนมาร์ สปป.ลาว และกัมพูชา โดยการส่งออกและนำเข้าผ่านทางจุดผ่าน
 เมียนมาร์ สปป.ลาว และกัมพูชา โดยการส่งออกและนำเข้าผ่านทางจุดผ่าน
 แดนที่จัดตั้งขึ้นบริเวณชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างเป็นทางการ
 แดนที่จัดตั้งขึ้นบริเวณชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างเป็นทางการ
 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยภายใต้พระราชบัญญัติการตรวจคนเข้าเมือง
 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยภายใต้พระราชบัญญัติการตรวจคนเข้าเมือง
 ได้แก่ จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว และจุดผ่อนปรน
 ได้แก่ จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว และจุดผ่อนปรน

การค้าผ่านแดน หมายถึง การขนส่งสินค้าผ่านเข้า-ออกไทย ผ่าน
การค้าผ่านแดน หมายถึง การขนส่งสินค้าผ่านเข้า-ออกไทย ผ่าน
 ประเทศเพื่อนบ้านประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นการนำไป
 ประเทศเพื่อนบ้านประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นการนำไป
 ขนส่งต่อหรือใช้อุปโภคบริโภคในประเทศเองก็ได้ โดยในรายงานนี้เป็นมูลค่า
 ขนส่งต่อหรือใช้อุปโภคบริโภคในประเทศเองก็ได้ โดยในรายงานนี้เป็นมูลค่า
 ของการค้าผ่านแดนที่ไทยเป็นประเทศต้นทางและประเทศปลายทาง
 ของการค้าผ่านแดนที่ไทยเป็นประเทศต้นทางและประเทศปลายทาง

หมายเหตุ : เรียบเรียงคำจำกัดความจากกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

เอกสารฉบับนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ *ส่วนที่หนึ่ง* ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2557 และ *ส่วนที่สอง* ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2557 โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

การค้าชายแดนเป็นส่วนสำคัญของการค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีมูลค่า 987,572 ล้านบาทในปี 2557 คิดเป็นส่วนประมาณร้อยละ 70 ของการค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งในช่วงที่ผ่านมามีการค้าชายแดนมีอัตราการขยายตัวลดลง โดยในปี 2554 การค้าชายแดนมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 15.7 ขณะที่ปี 2557 มีอัตราการขยายตัวเพียงร้อยละ 6.9 เนื่องจากมูลค่าการส่งออกในช่วงปี 2556-2557 เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 5.3 ซึ่งต่างจากในช่วงปี 2553-2554 ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.3 ต่อปี โดย

การค้าชายแดนกับมาเลเซียมีมูลค่าการค้าสูงที่สุด โดยในปี 2557 มีมูลค่า 507,655 ล้านบาท คิดเป็นส่วนร้อยละ 51.4 รองลงมาคือ เมียนมา (ร้อยละ 21.7) สปป.ลาว (ร้อยละ 15.3) และกัมพูชา (ร้อยละ 11.6) นอกจากนั้นการส่งออกไปยังมาเลเซียมีมูลค่าสูงที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอื่น โดยมีด้านศุลกากรสะเดาเป็นจุดผ่านแดนสำคัญซึ่งมีมูลค่าการค้าชายแดนสูงสุดอันดับหนึ่งของประเทศ อย่างไรก็ตามในช่วงปี 2554-2557 การส่งออกไปยังมาเลเซียมีแนวโน้มลดลง โดยในช่วงปี 2554-2557 ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 3.3 ต่อปี โดยยางพาราเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด สำหรับการนำเข้ามีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยระหว่างปี 2553-2557 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.3 ต่อปี และการนำเข้าจากมาเลเซียมีมูลค่าสูงที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอื่นโดยสี่อันดับคือ ข้าว ปลา อาหาร เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด ในส่วนดุลการค้าไทยได้เปรียบดุลการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านมาโดยตลอดและได้เปรียบดุลการค้ากับทุกประเทศยกเว้นเมียนมา อย่างไรก็ตาม การได้เปรียบดุลการค้าในช่วงปี 2554-2557 มีมูลค่าลดลง โดยลดลงเฉลี่ยร้อยละ 3.3 ต่อปี ขณะที่ในช่วงปี 2553-2554 เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.0

การค้าชายแดนระหว่างไทย-เมียนมา มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงเป็นลำดับสองรองจากการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย โดยปี 2557 มีมูลค่าการค้าชายแดน 214,388 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2553 เฉลี่ยประมาณร้อยละ 11.8 ต่อปี ในช่วงปี 2553-2557 การส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 16.6 โดยเป็นการส่งออกปัจจัยการผลิตและวัตถุดิบอุตสาหกรรมซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยน้ำมันดีเซลเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุดคิดเป็นประมาณร้อยละ 8.5 ของมูลค่าการส่งออก รองลงมา ได้แก่ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ น้ำมันเบนซิน เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ ผ้าผืนและด้าย เนื่องจากเมียนมามีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ในอัตราสูง จึงมีความต้องการน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมและการขนส่งเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นอกจากนั้นยังมีความต้องการวัตถุดิบสำหรับการผลิตในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มมากขึ้น เนื่องจากราคาวัตถุดิบถูกกว่าการผลิตในเมียนมา สำหรับการนำเข้าในช่วงปี 2553-2557 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8.6 ต่อปี โดยก๊าซธรรมชาติเป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด ซึ่งในปี 2557 มีมูลค่า 115,004 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 95.5 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ โค กระบือ สุกร แพะ และแกะ สัตว์น้ำไม่ปรุง และผลิตภัณฑ์ไม้อื่นๆ ในช่วงปี 2553-2557 ไทยเสียเปรียบดุลการค้าชายแดนกับเมียนมามาโดยตลอด เนื่องจากการนำเข้าก๊าซธรรมชาติปีละประมาณ 100,000 ล้านบาท อย่างไรก็ตามในช่วงปี 2553-2557 การเสียเปรียบดุลการค้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 5.9 ต่อปี เนื่องจากมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่าการนำเข้ามาก โดยในปี 2557 ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 26,374 ล้านบาท การค้าชายแดนระหว่างไทย-เมียนมามีด้านศุลกากรสังขละบุรี ด้านศุลกากรแม่สอดและด้านศุลกากรระนองเป็นช่องทางการค้าสำคัญ

การค้าขายแดนระหว่างไทย-สปป.ลาว มีมูลค่าการค้าสูงเป็นลำดับสามรองจากมาเลเซียและเมียนมา โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้าประมาณ 151,063 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2553 เฉลี่ยร้อยละ 18.1 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2556 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.3 ในปี 2557 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 123,937 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 14.1 **โดยน้ำมันดีเซลเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด** คิดเป็นร้อยละ 16.0 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ น้ำมันเบนซิน ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า และเหล็กและเหล็กกล้า การขยายตัวทางเศรษฐกิจของ สปป. ลาวตลอดหลายปีที่ผ่านมาและการดำเนินโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ที่เป็นโครงการต่อเนื่องส่งผลให้มีความต้องการปัจจัยการผลิต เช่น น้ำมันดีเซลสำหรับอุตสาหกรรมและยานพาหนะเพื่อการขนส่งสินค้า ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า และเหล็กและเหล็กกล้าสำหรับการก่อสร้างมากขึ้น สำหรับการนำเข้ามายัง ประเทศไทย **ทองแดงและผลิตภัณฑ์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด** รองลงมา ได้แก่ เครื่องรับ-ส่ง สัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง โทรศัพท์ วิทยุ โทรศัพท์ และอุปกรณ์ ไม่แปรรูป ผักและของปรุงแต่งจากผัก ในปี 2557 ไทยได้เปรียบดุลการค้าขายแดนกับ สปป.ลาว สูงกว่าทุกประเทศ โดยได้เปรียบดุลการค้า 96,811 ล้านบาท ซึ่งสูงกว่าในปี 2556 ร้อยละ 13.8 การค้าขายแดนระหว่างไทย-สปป.ลาวมีด้านศุลกากร หนองคาย และด้านศุลกากรมุกดาหารเป็นช่องทางการค้าสำคัญ

การค้าขายแดนระหว่างไทย-กัมพูชามีมูลค่าการค้าขายแดนน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน อื่น โดยปี 2557 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 114,466 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2553 เฉลี่ยร้อยละ 20.0 ต่อปี มีมูลค่าการส่งออกสูงประมาณ 96,726 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 15.0 **โดยเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์เป็นสินค้าส่งออกอันดับหนึ่ง** คิดเป็นร้อยละ 5.1 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ยานพาหนะอื่นๆและส่วนประกอบ เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ และรถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ เนื่องจากสินค้าไทยมีภาพลักษณ์ที่ดีในตลาดกัมพูชา ดังนั้นชาวกัมพูชาจึงนิยมใช้สินค้าไทยและนำเข้าสินค้าจากไทยมากขึ้นอย่างต่อเนื่องตาม การขยายตัวทางเศรษฐกิจของกัมพูชา นอกจากนั้นกัมพูชามีความต้องการรถยนต์เพิ่มสูงขึ้น จึงส่งผลให้มีการนำเข้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยานยนต์จากประเทศไทยสูงขึ้นตามไปด้วย สำหรับการนำเข้ามายังประเทศไทย ในปี 2557 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 17,740 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ประมาณ ร้อยละ 82 **โดยเครื่องรับส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ วิทยุ โทรศัพท์ อุปกรณ์) เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด** โดยมีมูลค่า 6,173 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 34.8 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด เพิ่มขึ้นจาก ปี 2556 ร้อยละ 329.9 รองลงมา ได้แก่ ลวดและสายเคเบิล ที่หุ้มฉนวน เครื่องจักรกลอื่นๆและส่วนประกอบ ผักและของปรุงแต่งจากผัก และอะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ มูลค่าการค้าขายแดน ไทย-กัมพูชาเติบโตขึ้นเนื่องจากสภาพเส้นทางคมนาคมที่ดีขึ้น และความสัมพันธ์ของประชาชนตามแนว ชายแดนทั้ง 2 ประเทศยังเป็นไปด้วยดีแม้ว่าที่ผ่านมามีปัญหาทางการเมืองระหว่างประเทศอยู่บ้าง ในปี 2557 ไทยได้เปรียบดุลการค้าขายแดนกับกัมพูชา 78,986 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 6.3

การค้าขายแดนของไทยในระยะต่อไปต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของการพัฒนาในประเทศ เพื่อนบ้าน รวมทั้งการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปลายปี 2558 ซึ่งเป็นทั้งปัจจัยที่สนับสนุนและข้อจำกัดต่อการค้าขายแดนของไทย นอกจากนั้นประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกับไทยแต่ละประเทศมีนโยบาย การพัฒนาและข้อจำกัดที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามปัจจุบันทุกประเทศอยู่ระหว่างการปรับตัวเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากการมีพื้นที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านและการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เช่น การปรับปรุงเส้นทางการขนส่งในประเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่ง การปรับปรุงกฎระเบียบ ทางการค้าระหว่างประเทศให้เป็นมาตรฐานสากลมากขึ้น การพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อใช้ประโยชน์ใน การสนับสนุนการลงทุน การปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อยกระดับการพัฒนาประเทศ นอกจากนั้นในระยะ

ต่อไปฐานการผลิตจะย้ายไปยังพื้นที่ชายแดนและประเทศเพื่อนบ้านที่มีค่าแรงต่ำกว่ามากขึ้น และเมียนมา สปป.ลาว และกัมพูชาจะสามารถผลิตสินค้าพื้นฐานซึ่งไทยเคยส่งไปขายได้มากประเภทมากขึ้น ดังนั้นไทย จะต้องติดตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในประเทศเพื่อนบ้านอย่างใกล้ชิดเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ และเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม

ไทยมีการค้าผ่านแดนกับ 3 ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ จีนตอนใต้ และเวียดนาม ซึ่งการค้าผ่านแดนของ ไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2554 – 2557 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนของมูลค่าการค้า การส่งออก และการนำเข้า อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2553-2555 การได้เปรียบดุลการค้าลดลง และเสียเปรียบ ดุลการค้าในช่วงปี 2556-2557 โดยในปี 2557 เสียเปรียบดุลการค้า 18,776 ล้านบาท

ในปี 2556 การค้าผ่านแดนกับประเทศสิงคโปร์มีมูลค่าการค้าสูงที่สุด (63,174 ล้านบาท) รองลงมา ได้แก่ เวียดนาม และจีนตอนใต้ การส่งออกไปยังสิงคโปร์มีมูลค่าสูงที่สุด โดยมีมูลค่า 25,345 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 52.1 โดยเครื่องตัดต่อและป้องกันวงจรไฟฟ้าเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 25 ของมูลค่าส่งออกผ่านแดนกับประเทศสิงคโปร์ทั้งหมดในปี 2557 รองลงมา ได้แก่ เครื่องยนต์ สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ และผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า การส่งออกไปยังสิงคโปร์เพิ่มขึ้นในปี 2557 เนื่องจากมีสินค้าที่เกี่ยวข้อง กับยานยนต์เป็นตัวขับเคลื่อนหลัก ซึ่งอุตสาหกรรมยานยนต์ในประเทศสิงคโปร์มีอัตราขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งรวมถึงการเปลี่ยนชิ้นส่วนและอะไหล่เพื่อบำรุงรักษาและการซ่อมแซมรถยนต์ นอกจากนี้สิงคโปร์เป็น ประเทศหลักที่นำเข้าสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ของไทย สำหรับการนำเข้า ในปี 2557 มีมูลค่านำเข้าประมาณ 37,829 ล้านบาท ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 3.2 โดยในปี 2557 เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับ คอมพิวเตอร์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.5 ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนกับ สิงคโปร์ทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์โลหะทำด้วยเหล็ก และเครื่องฟักกระแสไฟฟ้า หม้อแปลงไฟฟ้าและส่วนประกอบ ไทยนำเข้า สินค้าประเภทชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์เนื่องจากอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของ ไทยส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำ ดังนั้นชิ้นส่วนบางอย่างต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ไทยนำเข้าสินค้าประเภทชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2556 เนื่องจากความต้องการใน ตลาดโลกที่สูงขึ้น ดังนั้นประเทศไทยจึงมีการปรับเร่งกำลังการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ภายในประเทศ ส่งผลให้การนำเข้าลดลง ไทยเสียเปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับสิงคโปร์มากที่สุด โดยในปี 2557 มีมูลค่า 12,485 ล้านบาท อย่างไรก็ตามการเสียเปรียบดุลการค้าลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 44.3 การค้าผ่านแดนมี ด้านศุลกากรสะเดาเป็นช่องทางการค้าผ่านแดนหลักกับประเทศสิงคโปร์

การค้าผ่านแดนของไทยกับจีนตอนใต้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในช่วงปี 2553 – 2557 มูลค่าการค้าผ่าน แแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 25.0 ต่อปี โดยในปี 2557 การค้าผ่านแดนมีมูลค่า 45,218 ล้านบาท และ การส่งออกมีมูลค่าประมาณ 21,121 ล้านบาท ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 8.4 โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบเป็นสินค้าที่มีมูลค่าส่งออกสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.4 (มูลค่า 7,680 ล้านบาท) ของมูลค่าการส่งออกผ่านแดนกับจีนทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ น้ำมันดีเซล มอเตอร์และเครื่องกำเนิด ไฟฟ้า ผลไม้สดแช่เย็น และยางพารา การส่งออกไปยังจีนตอนใต้มีมูลค่าลดลงเนื่องจากในปี 2557 จีนลด ปริมาณการนำเข้าสินค้าประเภทอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นผลมาจากอุตสาหกรรมการผลิตของจีนชะลอตัวลง เนื่องจากผู้ประกอบการในจีนได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจโลก ส่งผลให้การส่งออกเครื่องคอมพิวเตอร์

อุปกรณ์และส่วนประกอบ และมอเตอร์และเครื่องกำเนิดไฟฟ้าของไทยไปยังจีนลดลงลง นอกจากนั้น การส่งออกคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบลดลงตามอุปสงค์ของตลาดโลกที่ชะลอตัวเนื่องจากความต้องการสินค้าทดแทนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง เช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต สำหรับการนำเข้า ในปี 2557 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 24,097 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 63.0 **โดยเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เป็นสินค้าที่มีมูลค่านำเข้าสูงที่สุด** คือ 14,062 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 58.4 ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนกับประเทศจีนทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ วงจรพิมพ์ ผักและของปรุงแต่งจาก ผัก เครื่องรับวิทยุโทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์ และ เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ โทรศัพท์ วิทยุ อุปกรณ์) ไทยนำเข้าเครื่องรับวิทยุโทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์ เนื่องจากผู้ผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ประเภทนี้ของโลกหลายรายมีฐานการผลิตในจีนและสินค้านี้มีราคาที่ย่อมเยา ในช่วงปี 2553-2556 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับจีน แต่ในปี 2557 ไทยเสียเปรียบดุลการค้า โดยในปี 2557 ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 2,976 ล้านบาท ขณะที่ในปี 2556 ไทยได้เปรียบดุลการค้า 8,287 ล้านบาท การค้าผ่านแดนมีด้านศุลกากรนครพนมและมุกดาหารเป็นช่องทางการค้าผ่านแดนหลัก

การค้าผ่านแดนของไทยกับเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในช่วงปี 2553 – 2557 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 78.5 ต่อปี โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้า 47,141 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 184.3 ในปี 2557 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 21,913 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 53.3 **โดยเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์เป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด** โดยมีมูลค่า 7,967.13 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 36.4 ของมูลค่าส่งออกผ่านแดนกับประเทศเวียดนามทั้งหมด เพิ่มขึ้นจาก ปี 2556 ร้อยละ 27.9 รองลงมาได้แก่ ผลไม้แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง หม้อแบตเตอรี่และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์เหล็กกล้าและเหล็กกล้า และเครื่องรับวิทยุโทรศัพท์และส่วนประกอบ ซึ่งในปี 2557 การส่งออกสินค้าประเภทเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นจากปี 2556 อย่างมาก เนื่องจากการเติบโตของตลาดผู้บริโภคในเวียดนามซึ่งเป็นตลาดส่งออกเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์มีแนวโน้มการขยายตัวอย่างรวดเร็วและผู้ส่งออกไทยได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีนำเข้าจากการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน สำหรับผลไม้แช่เย็น แช่แข็งและแห้งมีการส่งออกเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 69.2 เนื่องจากสิทธิพิเศษทางภาษีดังกล่าว สำหรับการนำเข้าในปี 2557 มีมูลค่าประมาณ 25,228 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 1,005.8 **โดยเครื่องรับวิทยุโทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด** มีมูลค่านำเข้า 21,541 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 85.4 ของมูลค่านำเข้าผ่านแดนกับประเทศเวียดนามทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์มอเตอร์ไฟฟ้า ชุดเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง และวงจรพิมพ์ ในช่วงปี 2553-2556 ไทยได้เปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับเวียดนาม โดยในปี 2556 ได้เปรียบดุลการค้า 12,016 ล้านบาท ขณะที่ในปี 2557 ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 3,316 ล้านบาท โดยด้านศุลกากรนครพนมเป็นช่องทางการค้าผ่านแดนหลัก

ปัจจัยที่จะสนับสนุนการค้าผ่านแดนในระยะต่อไปมีหลายประการ โดยเฉพาะการเติบโตของเศรษฐกิจเวียดนามส่งผลให้เกิดความต้องการสินค้ามากขึ้นโดยเฉพาะตลาดสินค้าอุปโภคบริโภค ขนาดเศรษฐกิจของจีนซึ่งมีขนาดใหญ่จึงมีความต้องการสินค้าเพื่อการบริโภคจากไทยแม้ว่าจีนจะออกมาตรการเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในประเทศและลดการนำเข้าสินค้าที่จัดอยู่ในประเภทสินค้าที่เป็นต้นทุนการผลิต นอกจากนั้นการพัฒนาเส้นทางเพื่อการเชื่อมโยงในภูมิภาคหลายเส้นทาง เช่น เส้นทาง R12 (นครพนม – ฮานอย – กวางสี) เส้นทาง R9 (มุกดาหาร – ดานัง) และเส้นทาง R3A (เชียงใหม่ – ขุนหมิง) รวมทั้ง

การพัฒนาเส้นทางถนนในเมียนมา และการพัฒนาด้านชายแดนให้เกิดความสะดวกจะช่วยให้การขนส่งมีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ดังนั้นการค้าผ่านแดนจะขยายตัวไปยังประเทศอื่นที่ไม่มีชายแดนติดกับไทยมากขึ้น โดยการค้าชายแดนจะขยายตัวจากการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศที่มีชายแดนติดกับไทยไปสู่ประเทศเพื่อนบ้านอื่นที่ไม่มีชายแดนติดกับประเทศไทยแต่อยู่ในระยะที่การขนส่งทางบกจะสามารถให้บริการขนส่งไปถึงได้ เช่น จีน เวียดนาม อินเดีย บังคลาเทศ จะมีมากขึ้น สำหรับสิงคโปร์ซึ่งมีมูลค่าการค้าผ่านแดนมากที่สุดในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านทั้ง 3 ประเทศ มีระบบเศรษฐกิจที่ขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจโลกซึ่งเมื่อฟื้นตัวจะช่วยให้การค้าผ่านแดนเพิ่มสูงขึ้น แม้ว่าที่ผ่านมาไทยขาดดุลการค้าผ่านแดนกับสิงคโปร์อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การขาดดุลการค้าดังกล่าวเนื่องมาจากการนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมขั้นสูงและสินค้าที่จำเป็นสำหรับอุตสาหกรรมการผลิตในประเทศไทย ดังนั้นในอนาคตการค้าผ่านแดนมีความเป็นไปได้ที่จะเพิ่มสูงขึ้น

การค้าผ่านแดนยังมีอุปสรรคหลายประการ เช่น สภาพถนนในเมียนมา สปป.ลาว และกัมพูชาซึ่งยังไม่ได้มาตรฐานในการขนส่ง ระบบการจราจรซึ่งแตกต่างกัน และข้อตกลงการขนส่งข้ามแดนซึ่งยังไม่มีผลตกลงกันอย่างครบถ้วน ยังเป็นอุปสรรคสำหรับการค้าผ่านแดนของไทย อย่างไรก็ตามการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 ส่งผลให้ทุกประเทศกำลังพยายามปรับตัวในหลายด้านซึ่งจะช่วยสนับสนุนการค้าผ่านแดนให้มีมูลค่าการค้าสูงขึ้น

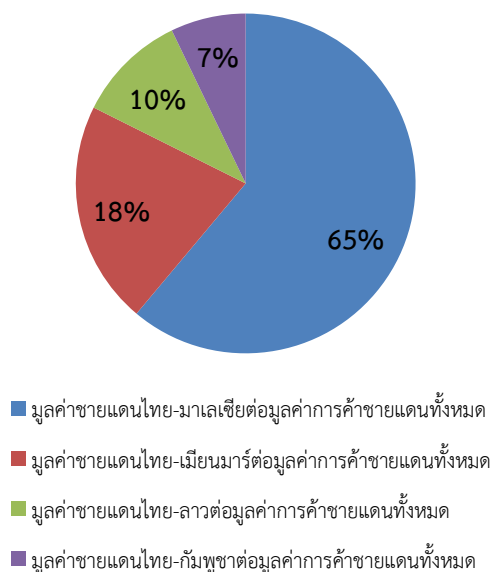
ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2557 (มกราคม - ธันวาคม)

1.1 ภาพรวมการค้าชายแดนระหว่างปี 2553 - 2557

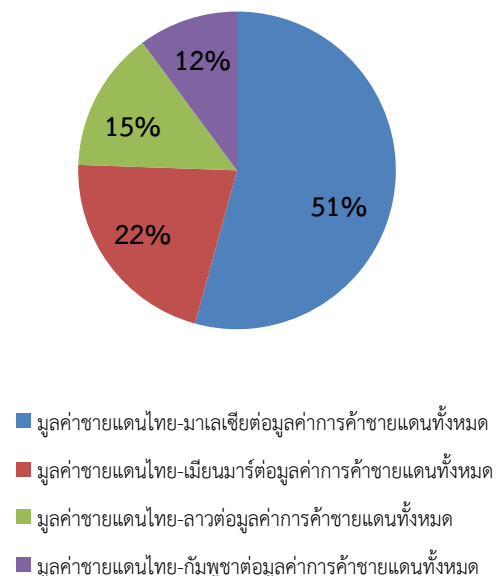
1.1.1 มูลค่าการค้า

- (1) การค้าชายแดนเป็นส่วนสำคัญของการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านและมีการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการค้าในทิศทางเดียวกับการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยระหว่างปี 2553 - 2557 สัดส่วนการค้าชายแดนต่อการค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้านคิดเป็นประมาณ 0.7 ซึ่งในปี 2557 การค้าชายแดนมีมูลค่าเท่ากับ 987,572 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2553 ซึ่งมีมูลค่า 770,115 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 6.6 ต่อปี ในขณะที่ในปี 2557 การค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้านมีมูลค่าเท่ากับ 1,428,474 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2553 ซึ่งมีมูลค่า 1,006,796 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 9.2 ต่อปี
- (2) การค้าชายแดนและการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านมีอัตราการขยายตัวลดลง โดยในปี 2554 การค้าชายแดนมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 15.7 ขณะที่ปี 2557 มีอัตราการขยายตัวเพียงร้อยละ 6.9 สำหรับการค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน ในปี 2554 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 13.9 ขณะที่ปี 2557 มีอัตราการขยายตัวเพียงร้อยละ 7.1

แผนภูมิที่ 1 : สัดส่วนการค้าชายแดน ปี 2553

แผนภูมิที่ 2 : สัดส่วนการค้าชายแดน ปี 2557

ตารางที่ 1 : มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทย-มาเลเซีย พม่า สปป.ลาว กัมพูชา ปี 2553-2557

ปี	2553	2554	2555	2556	2557	อัตราการขยายตัวเฉลี่ยระหว่างปี 2553-2557 (ร้อยละ)	อัตราการขยายตัวปี 2556-2557 (ร้อยละ)

การค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน

ปี	2553	2554	2555	2556	2557		
มูลค่ารวม	1,006,796	1,146,824	1,278,707	1,333,155	1,428,474	9.2	7.1
ส่งออก	542,101	624,268	707,781	750,275	821,710	11.0	9.5
นำเข้า	464,695	522,556	570,926	582,881	606,763	7.0	4.1
ดุลการค้า	77,406	101,712	136,855	167,394	214,947	29.2	28.4

การค้าชายแดน

มูลค่ารวม	770,115	890,668	910,501	924,237	987,572	6.6	6.9
ส่งออก	486,490	580,153	556,976	560,192	589,662	5.3	5.3
นำเข้า	283,625	310,515	353,525	364,045	397,910	8.9	9.3
ดุลการค้า	202,865	269,638	203,451	196,147	191,752	0.6	-2.2
สัดส่วนมูลค่าการค้าชายแดนต่อมูลค่าการค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน	0.77	0.78	0.71	0.69	0.69	-	-

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

- (3) มูลค่าการค้าชายแดนกับมาเลเซียมีมูลค่าสูงที่สุด โดยในปี 2557 มีสัดส่วนร้อยละ 51.4 รองลงมาคือ เมียนมา (ร้อยละ 21.7) สปป.ลาว (ร้อยละ 15.3) และกัมพูชา (ร้อยละ 11.6) อย่างไรก็ตามในช่วงปี 2554-2557 การส่งออกไปยังมาเลเซียมีแนวโน้มลดลง ขณะที่การนำเข้าในช่วงปี 2553-2557 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

1.1.2 มูลค่าการส่งออกมีความผันผวนตลอดในช่วง 5 ปี โดยในปี 2553 – 2554 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น แต่ลดลงในปี 2555 - 2556 และเพิ่มขึ้นในปี 2557 อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาภาพรวมมูลค่าการส่งออกระหว่างปี 2553-2557 พบว่าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5.3 ต่อปี โดยในปี 2557 มีมูลค่าการส่งออก 589,662 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 5.3 โดยการส่งออกไปยังมาเลเซียคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 46.6 ซึ่งสูงที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆ

1.1.3 มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยระหว่างปี 2553-2557 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8.9 ต่อปี โดยในปี 2557 มีมูลค่าการนำเข้า 397,910 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 9.3 ซึ่งเป็นการนำเข้าจากมาเลเซียคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 58.5 ซึ่งสูงที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอื่น

1.1.4 ดุลการค้า

- (1) ไทยได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอดแต่ในช่วงปี 2554-2557 มีแนวโน้มลดลง ในช่วงปี 2553-2554 ไทยได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้น โดยในปี 2554 ไทยได้เปรียบดุลการค้า 269,639 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2553 ซึ่งได้เปรียบดุลการค้า 202,865 ล้านบาท แต่ในช่วงปี 2554-2556 ไทยได้เปรียบดุลการค้าลดลง โดยลดลงเป็น 191,752 ล้านบาทในปี 2557 อย่างไรก็ตามในช่วงปี 2553-2557 ไทยได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 0.6 ต่อปี

- (2) ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับทุกประเทศยกเว้นเมียนมา ในช่วงปี 2553-2557 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับมาเลเซียลดลงเฉลี่ยร้อยละ 19.2 ต่อปี สปป.ลาวเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.6 ต่อปี กัมพูชาเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.2 ต่อปี และเสียเปรียบดุลการค้ากับเมียนมาลดลงร้อยละ 5.9 ต่อปี โดยในปี 2557 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับมาเลเซีย 42,329 ล้านบาท สปป.ลาว 96,811 ล้านบาท และกัมพูชา 78,986 ล้านบาท และเสียเปรียบดุลการค้าเมียนมา 26,374 ล้านบาท

ตารางที่ 2 : มูลค่าการค้าชายแดนไทยและอัตราการขยายตัว ตั้งแต่ปี 2553 – 2557

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (2553-2557) (%)	อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (2556-2557) (%)
	2553	2554	2555	2556	2557		
มูลค่าการค้ารวม	770,115	890,668	910,501	924,237	987,572	6.6	6.9
ส่งออก	486,490	580,153	556,976	560,192	589,662	5.3	5.3
นำเข้า	283,625	310,515	353,525	364,045	397,910	8.9	9.3
ดุลการค้า	202,865	269,638	203,451	196,147	191,752	0.6	-2.2
ไทย-มาเลเซีย							
มูลค่าการค้ารวม	497,590	560,655	515,924	501,402	507,655	0.8	1.2
ส่งออก	320,405	379,364	303,020	288,051	274,992	-2.8	-4.5
นำเข้า	177,185	181,291	212,904	213,351	232,663	7.3	9.1
ดุลการค้า	143,220	198,073	90,116	74,700	42,329	-19.2	-43.3
ไทย-เมียนมา							
มูลค่าการค้ารวม	137,869	164,375	180,472	196,862	214,388	11.8	8.9
ส่งออก	50,855	60,599	69,976	79,447	94,007	16.6	18.3
นำเข้า	87,014	103,776	110,496	117,414	120,381	8.6	2.5
ดุลการค้า	-36,159	-43,177	-40,520	-37,967	-26,374	5.9	30.5
ไทย-สปป.ลาว							
มูลค่าการค้ารวม	79,239	101,661	132,016	132,137	151,063	18.1	14.3
ส่งออก	64,118	81,125	109,059	108,605	123,937	18.7	14.1
นำเข้า	15,121	20,536	22,957	23,532	27,126	16.3	15.3
ดุลการค้า	48,997	60,589	86,102	85,074	96,811	19.6	13.8
ไทย-กัมพูชา							
มูลค่าการค้ารวม	55,416	63,977	82,090	93,836	114,466	20.0	22.0
ส่งออก	51,112	59,065	74,922	84,088	96,726	17.4	15.0
นำเข้า	4,304	4,912	7,168	9,748	17,740	44.5	82.0
ดุลการค้า	46,808	54,153	67,754	74,339	78,986	14.2	6.3

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

1.2 การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านจำแนกรายประเทศ

- 1.2.1 ไทย-มาเลเซีย : มีมูลค่าการค้าสูงสุด โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 507,655 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจากปี 2553 เฉลี่ยร้อยละ 0.8 ต่อปี อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2556 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 1.2 โดยประเภทและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2556 -2557 มีดังนี้

(1) การส่งออกและการนำเข้า

- (1.1) การส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงแรกและมีแนวโน้มลดลงในช่วงหลัง โดยตั้งแต่ปี 2553-2554 เพิ่มขึ้นจาก 320,405 ล้านบาทเป็น 379,364 ล้านบาท แต่ในช่วงปี 2555 – 2557 มูลค่าการส่งออกลดลงเป็น 274,992 ล้านบาท โดยยางพาราเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุดคือ 91,325 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 33.2 ของมูลค่าการส่งออก ปี 2557 ทั้งหมด ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 25.8 รองลงมาได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (25,852 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7) ผลิตภัณฑ์ยาง (16,420 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 19.8) ไม้อแปรรูป (14,820 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 1.9) และรถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (9,381 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.9)

มูลค่าการส่งออกยางพาราไปยังมาเลเซียในปี 2557 ลดลงเนื่องจาก ภาวะเศรษฐกิจโลกที่ยังชะลอตัว และปริมาณสต็อกยางโลกที่อยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะในจีน รวมถึงราคาน้ำมันที่ปรับตัวลงอย่างรุนแรง

- (1.2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2553-2557 โดยในปี 2557 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 232,663 ล้านบาท โดยสื่อบันทึกข้อมูล ภาพ เสียง เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด คือ 23,558 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 10.1 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าจากมาเลเซียทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 21.4 รองลงมา ได้แก่ เทปแม่เหล็กจานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์ (22,537 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.4) เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ (20,280 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 28.5) ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ (18,418 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.6) และเครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ (17,649 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 52.8)

ไทยนำเข้าสินค้าเทคโนโลยีจากมาเลเซียเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี เนื่องจากมาเลเซียมีความชำนาญด้านเทคโนโลยีและทักษะแรงงานสูงกว่าไทย จึงทำให้มาเลเซียมีศักยภาพในอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ในปี 2557 ไทยได้เปรียบดุลการค้าชายแดนกับมาเลเซียเป็นอันดับ 3 รองจาก สปป.ลาว และ กัมพูชา โดยปี 2557 ไทยได้เปรียบดุลการค้า 42,329 ล้านบาท ต่ำกว่าในปี 2556 ซึ่งไทยได้เปรียบดุลการค้า 74,700 ล้านบาท โดยลดลงร้อยละ 43.3

(2) การค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย ผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2557 มากกว่า 1 หมื่นล้านบาทต่อปี พบว่า มีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่

- (2.1) อันดับ 1 จุดผ่านแดน-ด้านศุลกากรสะเตา มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงสุดอันดับหนึ่งของประเทศ ในช่วงปี 2556-2557 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้ารวม 348,777 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2557 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.7 โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ ยางธรรมชาติ ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบใช้กับเครื่องจักร และยางผสม

- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.5 โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ สื่อบันทึกเสียง เครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ และส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบใช้กับเครื่องจักร

ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 36,647 ล้านบาท โดยเสียเปรียบเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.7

(2.2) อันดับ 2 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรปางดงเบงกาลี มีมูลค่าการค้าสูงสุดเป็นอันดับสองของประเทศ ในช่วงปี 2556-2557 มูลค่าการค้าลดลง ร้อยละ 7 โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้ารวม 151,934 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในปี 2557 มีดังนี้

- 1) การส่งออกลดลงร้อยละ 14.3 โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ ยางและผลิตภัณฑ์ยาง ส่วนประกอบและอุปกรณ์เครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ และไม้ยางพาราแปรรูป
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.9 โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ เครื่องรับโทรทัศน์ ส่วนประกอบวิทยุ - โทรทัศน์ และส่วนประกอบและอุปกรณ์เครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ

ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 76,729 ล้านบาท โดยได้เปรียบลดลงร้อยละ 25.9

1.2.2 ไทย-เมียนมา : มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงเป็นลำดับสองรองจากการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย โดยปี 2557 มีมูลค่าการค้าชายแดนรวม 214,388 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2553 (มีมูลค่าประมาณ 137,869 ล้านบาท) เฉลี่ยประมาณร้อยละ 11.8 ต่อปีและเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2556 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.9 โดยมีรายละเอียดมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2556-2557 ดังนี้

(1) การส่งออกและการนำเข้า

- (1.1) การส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2553-2557** ในปี 2557 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 94,007 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 18.3 โดยน้ำมันดีเซลเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด คือ 8,012 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 8.5 ของมูลค่าการส่งออก เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 4.5 รองลงมา ได้แก่ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (6,874 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 35.6) น้ำมันเบนซิน (5,525 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 20.7) เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ (4,445 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.0) และผ้าผืนและด้าย (4,377 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.2)

ในปี 2557 เศรษฐกิจเมียนมามีการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 8.5 ทำให้ความต้องการสินค้าอุปโภคบริโภคและน้ำมันเชื้อเพลิงจากไทยเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

- (1.2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2556-2557** ปี 2557 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 120,381 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 2.5 โดยก๊าซธรรมชาติเป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด โดยมีมูลค่า 115,004 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 95.5 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.1 รองลงมา ได้แก่ โค กระบือ สุกร แพะ และแกะ (1,672 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 70.8) สัตว์น้ำ

(603 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 15.1) ไม้ซุง (440 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 319) และผลิตภัณฑ์ไม้อื่นๆ (419 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 56.5)

ปี 2557 การนำเข้าก๊าซธรรมชาติจากเมียนมา ยังคงเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกับการนำเข้าก๊าซธรรมชาติในปี 2556 แต่อัตราการขยายตัวลดลงเล็กน้อย เนื่องจากแหล่งก๊าซเยตา กุนและแหล่งก๊าซยาดานาในเมียนมาหยุดจ่ายก๊าซในเดือนมกราคมและมกราคม 2557

ไทยเสียเปรียบดุลการค้าชายแดนกับเมียนมาตลอดตั้งแต่ปี 2553-2557 โดยในปี 2557 ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 26,374 ล้านบาท อย่างไรก็ตามต่ำกว่าในปี 2556 ซึ่งไทยเสียเปรียบดุลการค้า 37,967 ล้านบาท โดยไทยเสียเปรียบดุลการค้าลดลงร้อยละ 30.5

(2) การค้าชายแดนไทย-เมียนมาผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2557 มากกว่า 1 หมื่นล้านบาทต่อปี พบว่ามีจำนวน 3 แห่ง ได้แก่

(2.1) **อันดับที่ 1 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรสังขละบุรี** มีมูลค่าการค้ารวมสูงสุดอันดับ 3 ของประเทศ ในช่วงปี 2556-2557 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7 โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้า 116,554 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2556-2557 มีดังนี้

- 1) การส่งออกลดลงร้อยละ 13.7 โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์อาหารเสริมและนม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และน้ำมันดีเซล
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ โคกระบือมีชีวิต และแรพลวง

ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 113,691 ล้านบาท โดยไทยเสียเปรียบเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.1

(2.2) **อันดับที่ 2 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรแม่สอด** มีมูลค่าการค้ารวมสูงสุดอันดับ 5 ของประเทศ ในช่วงปี 2556-2557 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 35.0 โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้า 62,522 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2556-2557 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 37.0 โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ น้ำมันเบนซิน เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และโทรศัพท์มือถือ
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ โคมีชีวิต ถั่วเขียวผิวมัน และเมล็ดถั่วลิสง

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 57,156 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.3

(2.3) **อันดับที่ 3 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรระนอง** มีมูลค่าการค้าสูงสุดเป็นอันดับ 9 ของประเทศ ในช่วงปี 2556-2557 มูลค่าการค้ารวมลดลงร้อยละ 8.9 โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้า 19,999 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2556-2557 มีดังนี้

- 1) การส่งออกลดลงร้อยละ 10.3 โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิง ปูนซีเมนต์ และเครื่องดื่มน้ำที่ไม่มีแอลกอฮอล์
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.6 โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ สัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์จากเหล็ก และถ่านไม้

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 16,992 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 11.9

1.2.3 ไทย-สปป.ลาว มีมูลค่าการค้าสูงเป็นลำดับสามรองจากมาเลเซียและเมียนมา โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 151,063 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2553 (มีมูลค่าประมาณ 79,239 ล้านบาท) เฉลี่ยร้อยละ 18.1 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2556 มีมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.3 โดยประเภทและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2556-2557 มีดังนี้

(1) การส่งออกและการนำเข้า

(1.1) การส่งออก : ในปี 2557 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 123,937 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 14.1 โดยน้ำมันดีเซลเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด โดยมีมูลค่าส่งออกประมาณ 19,846 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.0 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 12.7 รองลงมา ได้แก่ แกรดยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (15,471 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.6) น้ำมันเบนซิน (6,732 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9) ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า (6,358 ล้านบาท เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 95) และเหล็กและเหล็กกล้า (5,331 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.7)

ในปี 2557 เศรษฐกิจของ สปป. ลาว ขยายตัวร้อยละ 7.4 แม้จะลดลงจากปี 2556 ที่เติบโตร้อยละ 11 แต่เศรษฐกิจลาวก็ยังขยายตัวในระดับที่สูงอยู่ สินค้าส่งออกจากไทยส่วนมากจึงยังคงเป็นสินค้าประเภทน้ำมันเชื้อเพลิง ยานยนต์ วัสดุก่อสร้าง

(1.2) การนำเข้า : ในปี 2557 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 27,126 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ประมาณร้อยละ 15.3 โดยทองแดงและผลิตภัณฑ์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด มีมูลค่าประมาณ 16,799 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 61.9 ของมูลค่าการนำเข้าลดลงจากปี 2555 ร้อยละ 3.0 รองลงมา ได้แก่ เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง โทรศัพท์ วิทยุ โทรศัพท์ และอุปกรณ์ (4,577 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2,296.3) ไม้แปรรูป (1,141 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 20.6) ผักและของปรุงแต่งจากผัก (1,073 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.5) และปุ๋ย (365 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.8)

การนำเข้าจากสปป. ลาว ในหลายรายการสินค้ามีมูลค่าลดลง แต่สำหรับสินค้าประเภทอิเล็กทรอนิกส์บางประเภท เช่น เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง โทรศัพท์ วิทยุ โทรศัพท์ และอุปกรณ์ มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างมาก เนื่องจากมีการลงทุนผลิตสินค้าประเภทนี้ใน สปป.ลาว และกัมพูชามากขึ้น เนื่องจากแรงจูงใจในสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร หรือ GSP และค่าจ้างแรงงานที่ถูกกว่า

ในปี 2557 ไทยได้เปรียบดุลการค้าชายแดนกับ สปป.ลาว โดยไทยได้เปรียบดุลการค้า 96,811 ล้านบาท เพิ่มขึ้นมากกว่าในปี 2556 ซึ่งไทยได้เปรียบดุลการค้า 85,074 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.8

(2) การค้าชายแดนไทย-สปป.ลาว ผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2557 มากกว่า 1 หมื่นล้านบาทต่อปี พบว่ามีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่

(2.1) อันดับที่ 1 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรหนองคาย มีมูลค่าการค้าชายแดนอันดับ 6 ของประเทศ ในช่วงปี 2556-2557 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0 โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้า 60,128 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2557 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.6 โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ น้ำมันปิโตรเลียม ยานยนต์และโทรศัพท์มือถือ
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.9 โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ รถยนต์ ส่วนประกอบรองเท้า และชุดสายไฟรถยนต์สำเร็จรูปและสายเคเบิล

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 57,134 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.2

(2.2) อันดับที่ 2 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรมุกดาหาร มีมูลค่าการค้าชายแดนอันดับ 7 ของประเทศ ในช่วงปี 2556-2557 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.2 โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้า 39,325 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2557 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 40 โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ หน่วยประมวลผล ข้อมูล มอเตอร์ และน้ำมันเชื้อเพลิง
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.2 โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ ทองแดงบริสุทธิ์ มอเตอร์และอุปกรณ์ไฟฟ้า และผลิตภัณฑ์จากเหล็ก

ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 5,782 ล้านบาท โดยไทยเสียเปรียบลดลงร้อยละ 10.8

1.2.4 ไทย-กัมพูชา มีมูลค่าการค้าชายแดนเป็นอันดับสุดท้าย โดยปี 2557 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 114,466 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2553 (มีมูลค่า 55,416 ล้านบาท) เฉลี่ยร้อยละ 20.0 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2556 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.0 โดยประเภทและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2557 มีดังนี้

(1) การส่งออกและนำเข้า

(1.1) การส่งออก : ในปี 2557 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 96,726 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 15 โดยเครื่องตีที่ไม่มีแอลกอฮอล์เป็นสินค้าส่งออกอันดับหนึ่ง โดยมีมูลค่า 4,933 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.1 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 25.2 รองลงมา ได้แก่ ยานพาหนะอื่นๆและส่วนประกอบ (4,424 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 66.3) เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ (4,158 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.8) รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (3,968

ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.1) และรถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ (3,335 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.0)

ในปี 2557 เศรษฐกิจกัมพูชามีการเติบโตร้อยละ 7 ทำให้ทุกรายสินค้าที่กัมพูชานำเข้าจากไทยยังมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นจากปี 2556 ส่วนมากยังเป็นสินค้าในประเภทสินค้าอุตสาหกรรม และสินค้าบริโภค

- (1.2) การนำเข้า : ในปี 2557 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 17,740 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ประมาณร้อยละ 82 โดยเครื่องรับส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ วิทยุ โทรศัพท์ อุปกรณ์) เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด โดยมีมูลค่า 6,173 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 34.8 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นจาก ปี 2556 ร้อยละ 329.9 รองลงมา ได้แก่ ลวดและสายเคเบิล ที่หุ้มฉนวน (2,201 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 82.5) เครื่องจักรกลอื่นๆและส่วนประกอบ (2,146 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 30.1) ผักและของปรุงแต่งจากผัก (2,073 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.8) และอะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ (1,070 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 122.5)

สำหรับปี 2557 ไทยได้นำเข้าสินค้าอิเล็กทรอนิกส์บางประเภท เช่น เครื่องรับส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ วิทยุ โทรศัพท์ อุปกรณ์) จากกัมพูชาเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเช่นเดียวกับนำเข้าจาก สปป. ลาว เนื่องจากหลายบริษัทได้ย้ายฐานการผลิตสินค้าไปยังกัมพูชา แล้วนำเข้ามาประกอบหรือผลิตต่อในไทย

ในปี 2557 ไทยได้เปรียบดุลการค้าชายแดนกับกัมพูชา 78,986 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 6.3

(2) การค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2557 มากกว่า 1 หมื่นล้านบาทต่อปี พบว่ามีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่

- (2.1) อันดับที่ 1 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรรัฐประเทศ มีมูลค่าการค้าสูงเป็นอันดับ 4 ของประเทศ ในช่วงปี 2556-2557 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.3 โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้า 74,772 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2557 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.3 โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ เครื่องยนต์สำหรับรถจักรยานยนต์ อะไหล่รถจักรยานยนต์ และอาหารสัตว์
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 63.1 โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ ส่วนประกอบกล่องดิจิตอล อะลูมิเนียมเก่า และเสื้อผ้ามือสอง

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 46,417 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.5

(2.2) อันดับที่ 2 จุดผ่านแดน-ด้านศุลกากรคลองใหญ่ ในช่วงปี 2556-2557 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.5 โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้า 29,636 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2557 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.3 โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ น้ำตาลทราย เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ และนมและอาหารเสริม
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 49.3 โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ ชุดสายไฟรถยนต์ สำเร็จรูป กากน้ำตาล และปลาทะเลสด

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 25,474 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 6

ตารางที่ 3 : ด้านที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2557 สูงสุด 10 อันดับแรก (หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ	ด้านศุลกากร	2553	2554	2555	2556	2557	อัตรา เปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 53 - 57 (%)	อัตรา เปลี่ยนแปลง ปี 56 - 57 (%)
1	ด่านสะเตา (จ.สงขลา)	282,624	307,221	310,052	330,023	348,777	5.4	5.7
2	ด่านปาดังเบซาร์ (จ.สงขลา)	205,820	241,811	194,734	163,309	151,934	-6.3	-7.0
3	ด่านสังขละบุรี (จ.กาญจนบุรี)	85,390	104,366	108,711	114,647	116,554	8.4	1.7
4	ด่านอรัญประเทศ (จ.สระแก้ว)	30,300	36,786	50,435	59,652	74,772	24.6	25.3
5	ด่านแม่สอด (จ.ตาก)	25,057	22,105	39,377	46,309	62,522	29.7	35.0
6	ด่านหนองคาย (จ.หนองคาย)	36,552	44,583	63,349	57,243	60,128	14.9	5.0
7	ด่านมุกดาหาร (จ.มุกดาหาร)	19,670	25,052	28,677	30,442	39,325	19.3	29.2
8	ด่านคลองใหญ่ (จ.ตราด)	19,019	21,912	24,937	26,826	29,636	11.8	10.5
9	ด่านระนอง (จ.ระนอง)	16,761	25,334	19,996	21,958	19,999	7.7	-8.9
10	ด่านช่องเม็ก (จ.อุบลราชธานี)	7,538	9,715	11,583	12,487	15,761	20.5	26.2

ที่มา : สำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ (สศช.) ประมวลจากกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 4 : มูลค่าการค้าชายแดนรายภาคและอัตราการขยายตัว

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (53-57) (%)	อัตราการขยายตัวช่วงปี (56-57) (%)
	2553	2554	2555	2556	2557		
ทั้งประเทศ							
มูลค่าการค้า	770,115	890,669	910,500	924,242	987,572	6.6	6.9
ส่งออก	486,490	580,154	556,976	560,196	589,662	5.3	5.3
นำเข้า	283,625	310,515	353,525	364,045	397,910	8.9	9.3
ดุลการค้า	202,865	269,638	203,451	196,147	191,752	0.6	-2.2
ภาคใต้							
มูลค่าการค้า	514,352	585,989	535,920	523,360	527,654	1.0	0.8
ส่งออก	334,937	402,695	321,215	308,674	293,488	-2.2	-4.9
นำเข้า	179,415	183,294	214,705	214,686	234,167	7.1	9.1
ดุลการค้า	155,522	219,401	106,510	93,988	59,321	-14.8	-44.3
ภาคตะวันตก							
มูลค่าการค้า	85,393	104,407	108,786	114,836	116,679	8.4	1.6
ส่งออก	2,116	3,691	1,666	1,783	1,528	3.1	-14.3
นำเข้า	83,276	100,716	107,119	113,052	115,151	8.7	1.9
ดุลการค้า	-81,160	-97,025	-105,453	-111,269	-113,624	-9.0	2.1
ภาคเหนือ							
มูลค่าการค้า	40,544	44,812	65,948	75,767	97,156	25.2	28.2
ส่งออก	38,233	42,978	63,626	72,148	93,257	25.8	29.3
นำเข้า	2,311	1,834	2,322	3,619	3,898	17.4	7.7
ดุลการค้า	35,922	41,144	61,304	68,529	89,359	26.4	30.4
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ							
มูลค่าการค้า	76,273	92,668	119,954	118,866	134,799	15.9	13.4
ส่งออก	61,943	72,882	97,604	95,780	107,576	15.5	12.3
นำเข้า	14,330	19,786	22,350	23,087	27,224	18.1	17.9
ดุลการค้า	47,613	53,096	75,254	72,693	80,352	15.1	10.5
ภาคตะวันออก							
มูลค่าการค้า	53,553	62,793	79,893	91,413	111,283	20.2	21.7
ส่งออก	49,261	57,908	72,865	81,811	93,813	17.6	14.7
นำเข้า	4,292	4,885	7,028	9,602	17,470	44.1	81.9
ดุลการค้า	44,968	53,022	65,837	72,210	76,343	14.4	5.7

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

1.3 การค้าชายแดนรายภาค

การค้าชายแดนรายภาคจำแนกเป็น 5 ภาค ได้แก่ (1) การค้าชายแดนผ่านภาคใต้ ซึ่งเป็นการค้ากับประเทศมาเลเซีย และเมียนมา (2) การค้าชายแดนผ่านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นการค้ากับประเทศ สปป.ลาว และกัมพูชา (3) การค้าชายแดนผ่านภาคเหนือ ซึ่งเป็นการค้ากับประเทศเมียนมาและ สปป.ลาว (4) การค้าชายแดนผ่านภาคตะวันออก ซึ่งเป็นการค้ากับประเทศกัมพูชา (5) การค้าชายแดนผ่านภาคตะวันตก ซึ่งเป็นการค้ากับประเทศเมียนมา

1.3.1 ภาคใต้ : ภาคใต้มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงสุด โดยปี 2557 มีมูลค่าการค้า 527,654 ล้านบาท และในช่วงปี 2553-2557 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.0 ต่อปี อย่างไรก็ตามมูลค่าการค้าในปี 2557 ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 1.5 รองลงมา ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีมูลค่าการค้า 134,799 ล้านบาท ภาคตะวันตก (116,679 ล้านบาท) ภาคตะวันออก (111,283 ล้านบาท) และภาคเหนือ (97,156 ล้านบาท)

(1) **มูลค่าการส่งออก :** ภาคใต้มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด โดยในปี 2557 มีมูลค่าการส่งออก 293,488 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีมูลค่า 107,576 ล้านบาท ภาคตะวันออก (93,813 ล้านบาท) ภาคเหนือ (93,257 ล้านบาท) และภาคตะวันตก (1,528 ล้านบาท) มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงแรกและลดลงในช่วงหลัง โดยในช่วงปี 2553-2554 ภาคใต้มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น แต่ลดลงในช่วงปี 2555-2557

(2) **มูลค่าการนำเข้า :** ภาคใต้มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุด โดยในปี 2557 มีมูลค่าการนำเข้า 234,167 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ ภาคตะวันตก (115,151) ล้านบาท ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (27,224 ล้านบาท) ภาคตะวันออก (17,470 ล้านบาท) และภาคเหนือ (3,898 ล้านบาท) มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นในปี 2553-2555 ทรงตัวในช่วงปี 2555-2556 และเพิ่มสูงขึ้นในช่วงปี 2556-2557

ภาคใต้ได้เปรียบดุลการค้าสูงสุด โดยในปี 2557 ได้เปรียบดุลการค้า 59,321 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ในช่วงปี 2554-2557 ความได้เปรียบดุลการค้าลดลงมาโดยตลอด โดยลดลงจาก 219,401 ล้านบาท ในปี 2554 เนื่องจากการส่งออกลดลง ขณะที่การนำเข้าสูงขึ้น โดยในช่วงปี 2554-2556 การส่งออกลดลงจาก 402,695 ล้านบาท เหลือ 293,488 ล้านบาท และการนำเข้าเพิ่มขึ้นจาก 183,294 ล้านบาท เป็น 234,167 ล้านบาท

การค้าชายแดนในภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นการค้ากับมาเลเซีย โดยเป็นการค้ากับมาเลเซียประมาณร้อยละ 96 ซึ่งค้าขายผ่าน จ.สงขลา ยะลา นราธิวาส สตูล และปัตตานี และเป็นการค้ากับเมียนมาเพียงประมาณร้อยละ 4 ซึ่งค้าขายผ่าน จ.ระนอง อย่างไรก็ตามในช่วงปี 2553-2557 มูลค่าการค้ากับเมียนมาเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณร้อยละ 7.7 ต่อปี โดยการส่งออกมีเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณร้อยละ 10.4 ต่อปี และภาคใต้ได้เปรียบดุลการค้าลดลงเฉลี่ยประมาณร้อยละ 14.8 ต่อปี

ตารางที่ 5 : มูลค่าการค้าชายแดนภาคใต้และอัตราการขยายตัว

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (53-57) (%)	อัตราการขยายตัวช่วงปี (56-57) (%)
	2553	2554	2555	2556	2557		
ภาคใต้							
มูลค่าการค้ารวม	514,352	585,989	535,920	523,360	527,654	1.0	0.8
ส่งออก	334,937	402,695	321,215	308,674	293,488	-2.2	-4.9
นำเข้า	179,415	183,294	214,705	214,686	234,167	7.1	9.1
ดุลการค้า	155,522	219,401	106,510	93,988	59,321	-14.8	-36.9
ภาคใต้-มาเลเซีย							
มูลค่าการค้า	497,590	560,655	515,923	501,402	507,655	0.8	1.2
ส่งออก	320,405	379,364	303,020	288,051	274,992	-2.8	-4.5
นำเข้า	177,185	181,291	212,904	213,351	232,663	7.3	9.1
ดุลการค้า	143,220	198,073	90,116	74,700	42,329	-19.2	-43.3
ภาคใต้-เมียนมา							
มูลค่าการค้า	16,761	25,334	19,996	21,958	19,999	7.7	-8.9
ส่งออก	14,532	23,331	18,195	20,623	18,495	10.4	-10.3
นำเข้า	2,230	2,003	1,801	1,335	1,503	-8.4	12.6
ดุลการค้า	12,302	21,328	16,394	19,288	16,992	14.0	-11.9

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

1.3.2 ภาคเหนือ : มูลค่าการค้าของภาคเหนือเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี 2553-2557 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 25.2 ต่อปี มูลค่าการค้าส่วนใหญ่มาจากการส่งออก และการค้าส่วนใหญ่เป็นการค้ากับเมียนมา โดยในปี 2556 มูลค่าการค้ากับเมียนมาคิดเป็น 77,709 ล้านบาท ขณะที่เป็นการค้ากับสปป.ลาว 19,446 ล้านบาท

- (1) **มูลค่าการส่งออก :** เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี 2553-2557 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 25.8 ต่อปี และในปี 2557 การส่งออกมีมูลค่า 93,257 ล้านบาท การส่งออกของภาคเหนือส่วนใหญ่ไปยังเมียนมาโดยในช่วงปี 2553-2557 เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.7 ต่อปี และในปี 2557 มีมูลค่า 73,983 ล้านบาท สำหรับการส่งออกไปยัง สปป.ลาวมีมูลค่าน้อยเมื่อเทียบกับการส่งออกไปยังเมียนมา โดยมีมูลค่าการส่งออก 19,274 ล้านบาท อย่างไรก็ตามในช่วงปี 2553-2557 การส่งออกไปยัง สปป.ลาวขยายตัวเพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ 54.1 ต่อปี
- (2) **มูลค่าการนำเข้า :** มูลค่าการนำเข้ามีมูลค่าน้อยเมื่อเทียบกับการส่งออก โดยมีมูลค่าการนำเข้าในช่วงปี 2553-2557 ประมาณ 2,300-3,900 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 17.4 ต่อปี

การได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี 2553-2557 การได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 26.4 ต่อปี โดยในปี 2557 ได้เปรียบดุลการค้า 89,359 ล้านบาท ซึ่งการได้เปรียบดุลการค้าส่วนใหญ่เกิดจากการค้ากับเมียนมา โดยในปี 2557 ได้เปรียบดุลการค้ากับเมียนมา 70,257 ล้านบาท และได้เปรียบดุลการค้ากับ สปป.ลาว 19,102 ล้านบาท ซึ่งได้เปรียบดุลการค้ากับ สปป.ลาวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 65.2 ต่อปี

ตารางที่ 6 : มูลค่าการค้าชายแดนภาคเหนือและอัตราการขยายตัว

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (53-57) (%)	อัตราการขยายตัวช่วงปี (56-57) (%)
	2553	2554	2555	2556	2557		
ภาคเหนือ							
มูลค่าการค้ารวม	40,544	44,812	65,948	75,767	97,156	25.2	28.2
ส่งออก	38,233	42,978	63,626	72,148	93,257	25.8	29.3
นำเข้า	2,311	1,834	2,322	3,619	3,898	17.4	7.7
ดุลการค้า	35,922	41,144	61,304	68,529	89,359	26.4	30.4
ภาคเหนือ-เมียนมา							
มูลค่าการค้า	35,715	34,634	51,689	60,072	77,709	22.9	29.4
ส่งออก	34,207	33,577	50,114	57,045	73,983	22.7	29.7
นำเข้า	1,509	1,057	1,576	3,027	3,726	33.6	23.1
ดุลการค้า	32,698	32,520	48,538	54,018	70,257	22.5	30.1
ภาคเหนือ-สปป.ลาว							
มูลค่าการค้า	4,829	10,178	14,259	15,694	19,446	46.2	23.9
ส่งออก	4,027	9,401	13,512	15,102	19,274	54.1	27.6
นำเข้า	802	777	747	592	172	-24.7	-70.9
ดุลการค้า	3,225	8,623	12,765	14,510	19,102	65.2	31.6

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

1.3.3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : การค้ากับ สปป.ลาว เป็นส่วนสำคัญของการค้าของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการค้ากับสปป.ลาว ในปี 2557 มีมูลค่าการค้า 131,617 ล้านบาท ขณะที่มูลค่าการค้ากับกัมพูชามีเพียง 3,182 ล้านบาท

(1) **มูลค่าการส่งออก :** เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 15.5 ต่อปี โดยในปี 2557 มีมูลค่าการส่งออก 107,576 ล้านบาท และเป็นการส่งออกไปยัง สปป.ลาวถึง 104,663 ล้านบาท ขณะที่การส่งออกไปยังกัมพูชามีเพียง 2,912 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2553-2557 การส่งออกไปยังกัมพูชาเพิ่มสูงขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 19.7 ต่อปี

- (2) มูลค่าการนำเข้าจาก : เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2553-2557 โดยการนำเข้าในปี 2557 มีมูลค่า 27,224 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 18.1 ต่อปี เป็นการนำเข้าจากสปป.ลาว 26,954 ล้านบาท และการนำเข้าจากกัมพูชาเพียง 270 ล้านบาท

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้เปรียบดุลการค้ากับทั้ง สปป.ลาว และกัมพูชา โดยในช่วงปี 2553-2557 การได้เปรียบดุลการค้ากับ สปป.ลาวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 15.2 ต่อปี และการได้เปรียบดุลการค้ากับกัมพูชาเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 16.5 ต่อปี ซึ่งในปี 2557 การได้เปรียบดุลการค้ากับ สปป.ลาว และกัมพูชามีมูลค่า 77,709 ล้านบาท และ 2,643 ล้านบาท ตามลำดับ

ตารางที่ 7 : มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและอัตราการขยายตัว

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (53-57) (%)	อัตราการขยายตัวช่วงปี (56-57) (%)
	2553	2554	2555	2556	2557		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ							
มูลค่าการค้ารวม	76,273	92,668	119,954	118,866	134,799	15.9	13.4
ส่งออก	61,943	72,882	97,604	95,780	107,576	15.5	12.3
นำเข้า	14,330	19,786	22,350	23,087	27,224	18.1	17.9
ดุลการค้า	47,613	53,096	75,254	72,693	80,352	15.1	10.5
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-สปป.ลาว							
มูลค่าการค้า	74,410	91,483	117,757	116,443	131,617	15.9	13.0
ส่งออก	60,091	71,724	95,547	93,503	104,663	15.6	11.9
นำเข้า	14,319	19,759	22,210	22,940	26,954	17.8	17.5
ดุลการค้า	45,773	51,965	73,337	70,563	77,709	15.2	10.1
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-กัมพูชา							
มูลค่าการค้า	1,863	1,185	2,196	2,424	3,182	22.6	31.3
ส่งออก	1,852	1,158	2,056	2,277	2,912	19.7	27.9
นำเข้า	11	27	140	147	270	163.1	83.4
ดุลการค้า	1,840	1,131	1,917	2,130	2,643	16.5	24.1

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

- 1.3.4 ภาคตะวันออก : มูลค่าการค้าชายแดนของภาคตะวันออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี 2553-2557 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 20.2 ต่อปี โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้า 111,283 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 21.7 โดยมูลค่าการค้าส่วนใหญ่มาจากการส่งออกและการค้าทั้งหมดเป็นการค้ากับกัมพูชา

- (1) มูลค่าการส่งออก : มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี 2553-2557 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 17.6 ต่อปี และในปี 2557 มีมูลค่า 93,813 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 14.7

- (2) มูลค่าการนำเข้า : มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นภาคที่มีการขยายตัวของการนำเข้าในช่วงปี 2553-2557 สูงที่สุด โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 44.1 ต่อปี และในปี 2557 มีมูลค่า 17,470 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ถึงร้อยละ 81.9

การได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี 2553-2557 การได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 14.4 ต่อปี โดยในปี 2557 ได้เปรียบดุลการค้า 76,343 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 5.7

ตารางที่ 8 : มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันออกและอัตราการขยายตัว

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (53-57) (%)	อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (56-57) (%)
	2553	2554	2555	2556	2557		
ภาคตะวันออก-กัมพูชา							
มูลค่าการค้ารวม	53,553	62,793	79,893	91,413	111,283	20.2	21.7
ส่งออก	49,261	57,908	72,865	81,811	93,813	17.6	14.7
นำเข้า	4,292	4,885	7,028	9,602	17,470	44.1	81.9
ดุลการค้า	44,968	53,022	65,837	72,210	76,343	14.4	5.7

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

- 1.3.5 ภาคตะวันตก : มูลค่าการค้าในช่วงปี 2553-2557 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8.4 ต่อปี มูลค่าการค้าที่เพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น

- (1) มูลค่าการส่งออก : มูลค่าการส่งออกมีความผันผวน โดยเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2553-2554 ลดลงในปี 2555 เพิ่มขึ้นในปี 2556 และลดลงอีกในปี 2557 อย่างไรก็ดี ในช่วงปี 2553-2557 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.1 ต่อปี โดยในปี 2557 มีมูลค่าส่งออก 1,528 ล้านบาท ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 14.3
- (2) มูลค่าการนำเข้า : มูลค่าการนำเข้าเป็นส่วนสำคัญของมูลค่าการค้า โดยมูลค่าการนำเข้าสูงกว่ามูลค่าการส่งออกมาก โดยในช่วงปี 2553-2557 มูลค่าการนำเข้าอยู่ในช่วงประมาณ 83,000-116,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8.7 ต่อปี โดยในปี 2557 มีการนำเข้า 115,151 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 1.9 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าก๊าซธรรมชาติผ่าน จ.กาญจนบุรี

ภาคตะวันตกเสียเปรียบดุลการค้ากับเมียนมาโดยตลอด โดยในช่วงปี 2553-2557 เสียเปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 9.0 ต่อปี และในช่วงปี 2557 เสียเปรียบดุลการค้า 113,624 ล้านบาท

ตารางที่ 9 : มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันตกและอัตราการขยายตัว

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (56-57) (%)	อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (56-57) (%)
	2553	2554	2555	2556	2557		
ภาคตะวันตก-เมียนมา							
มูลค่าการค้ารวม	85,393	104,407	108,786	114,836	116,679	8.4	1.6
ส่งออก	2,116	3,691	1,666	1,783	1,528	3.1	-14.3
นำเข้า	83,276	100,716	107,119	113,052	115,151	8.7	1.9
ดุลการค้า	-81,160	-97,025	-105,453	-111,269	-113,624	-9.0	2.1

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

1.4 การค้าชายแดนในระยะต่อไป

การค้าชายแดนของไทยในระยะต่อไปต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของการพัฒนาในประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปลายปี 2558 ซึ่งเป็นทั้งปัจจัยที่สนับสนุนและข้อจำกัดต่อการค้าชายแดนของไทย นอกจากนี้ประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกับไทยแต่ละประเทศมีนโยบายการพัฒนาและข้อจำกัดที่แตกต่างกัน โดย**มาเลเซีย**มีนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมที่เน้นฐานความรู้ การสร้างนวัตกรรมและการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งจะเป็นโอกาสให้การส่งออกสินค้าชั้นกลางของไทยไปยังมาเลเซียขยายตัวมากขึ้น และการพัฒนาเมืองโกตาปุตรา รัฐเคดาห์ ซึ่งอยู่ติดกับแนวชายแดนไทย (ด่านบ้านประกอบ อ.นาทวี จ.สงขลา) เป็นเมืองยาง (Rubber City) จะทำให้มาเลเซียต้องการวัตถุดิบเพื่อป้อนอุตสาหกรรมที่มากขึ้นในระยะต่อไป สำหรับในส่วนของประเทศไทย ได้มีแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษสงขลาซึ่งตั้งอยู่บริเวณพื้นที่ชายแดนอำเภอสะเดา โดยจะพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจแห่งใหม่ในภาคใต้ ซึ่งรัฐสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเขตอุตสาหกรรม รวมทั้งการให้สิทธิประโยชน์และมาตรการอื่นๆ ที่จะสนับสนุนการลงทุน โดยมีโครงสร้างพื้นฐานสำคัญซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการ เช่น การก่อสร้างจุดผ่านแดนสะเดาแห่งใหม่ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาความแออัดของการขนส่งและการเดินทางข้ามแดนระหว่างไทย-มาเลเซียที่มีในปัจจุบัน การพัฒนา Motorway ระหว่างหาดใหญ่-สะเดา ซึ่งอยู่ระหว่างการออกแบบ เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จจะทำให้การขนส่งระหว่างหาดใหญ่-สะเดามีความรวดเร็วและปลอดภัยขึ้น อย่างไรก็ตาม ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ยังเป็นอุปสรรคต่อการค้าชายแดนของไทยทั้งด้านการจับจ่ายซื้อสินค้า การทำธุรกิจการค้าและการลงทุนบริเวณชายแดน นอกจากนี้ด้านศุลกากรสะเดาซึ่งเป็นช่องทางการค้าสำคัญยังคงมีความแออัดในการขนส่งข้ามแดน

สำหรับ**เมียนมาร์** ปัจจุบันมีนโยบายเปิดประเทศซึ่งสนับสนุนให้มีการลงทุนจากต่างประเทศและการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษใน 3 พื้นที่หลัก ได้แก่ เขตเศรษฐกิจพิเศษติละวา เขตเศรษฐกิจพิเศษเจ้าก์ผุย และเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายจะเพิ่มความต้องการสินค้าจากต่างประเทศมากขึ้น นอกจากนี้เมียนมาร์ได้เร่งผลักดันการพัฒนาด่านท่าขี้เหล็ก-แม่สายให้เป็นตลาดศูนย์กลางการค้าอินโดจีนและการท่องเที่ยว ซึ่งจะสนับสนุนให้เป็นช่องทางในการขนส่งสินค้าในเส้นทางแม่สาย-ท่าขี้เหล็ก-เชียงตุง-โมนะ (Mong La)-

สิบสองปันนา (จีน) และเส้นทางแม่สาย-ท่าขี้เหล็ก-เชียงตุง-ตองยี (เมืองหลวงของรัฐฉาน) และจะทำให้การค้าและการท่องเที่ยวขยายตัวมากขึ้นในอนาคต

ที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาโครงการขนส่งเชื่อมโยงระหว่างไทย-เมียนมาร์หลายโครงการ โดยเฉพาะเส้นทางเส้นทางในฝั่งเมียนมาร์ระหว่างเมียวดี (ตรงข้ามอำเภอแม่สอด) –ย่างกุ้ง โดยช่วงเชิงเขาตะนาวศรี – กอกะเร็ก ซึ่งเป็นช่วงที่เป็นอุปสรรคสำคัญในการขนส่งได้ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อเดือนสิงหาคม 2558 และไทยและเมียนมาร์ได้มีพิธีวางศิลาฤกษ์การก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมาร์ แห่งที่ 2 ณ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เมื่อเดือนสิงหาคม 2558 ซึ่งจะส่งผลให้การขนส่งข้ามแดนระหว่างแม่สอด-เมียวดี (เมียนมาร์) มีความสะดวกและรวดเร็วขึ้นในอนาคต รวมทั้งการพัฒนาสนามบินแม่สอดให้สามารถรองรับเครื่องบิน Boeing 737 ซึ่งจะช่วยสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจในฝั่งไทยและฝั่งเมียนมาร์ทั้งในส่วนของการขนส่งและการขยายตลาด นอกจากนี้ไทยได้มีแผนพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก (แม่สอด) ซึ่งจะเป็นฐานเศรษฐกิจแห่งใหม่ของประเทศและสามารถจะพัฒนาเป็นฐานการผลิตร่วม (Co-production) กับเขตการค้าและอุตสาหกรรมเมียวดีได้ในอนาคต และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเชียงรายบริเวณชายแดนอำเภอแม่สาย เชียงแสน และเชียงของ ซึ่งจะสนับสนุนให้เกิดการลงทุนซึ่งจะใช้วัตถุดิบทั้งในประเทศไทยและจากเมียนมาร์ การค้าระหว่างไทย-เมียนมาร์และประเทศอื่นที่อยู่ใกล้เคียง และการจ้างงานทั้งแรงงานไทยและเมียนมาร์ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลเมียนมาร์ได้ประกาศห้ามส่งออกไม้ซึ่งเป็นสินค้านำเข้าจากเมียนมาร์ที่สำคัญของไทยตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2557 เนื่องจากปัจจุบันเมียนมาร์มีพื้นที่ป่าไม้เหลือเพียงร้อยละ 47 จากร้อยละ 58 ในปี 2533 ดังนั้นนโยบายดังกล่าวจะกระทบต่อการนำเข้าไม้ท่อนซึ่งเป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมไม้ในประเทศไทย

ในส่วนของ สปป.ลาว มีนโยบายจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนซึ่งอยู่ในแขวงที่มีชายแดนติดกับไทยถึง 17 เขต ภายในปี 2563 และยังคงดำเนินโครงการก่อสร้างเขื่อนไซยะบุรี แขวงไซยะบุรี เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2562 ซึ่งแขวงไซยะบุรีมีชายแดนติดกับไทย โดยสามารถเชื่อมโยงผ่านจุดผ่านแดนถาวรท่าลี่ จ.เลย ดังนั้น สปป.ลาวจึงยังมีความต้องการวัสดุก่อสร้างอีกจำนวนมาก นอกจากนี้สะพานข้ามแม่น้ำโขงเชื่อมระหว่างแขวงไซยะบุรีกับแขวงหลวงพระบาง ซึ่งเปิดใช้งานเมื่อปี 2556 สามารถช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางและขนส่งสินค้านี้ระหว่างประเทศจากจุดผ่านแดนถาวรท่าลี่ ผ่านเส้นทางหมายเลข 4 เข้าสู่หลวงพระบาง และต่อไปยังจีนตอนใต้และเวียดนามได้อีกเส้นทางหนึ่ง อย่างไรก็ตามยังมีข้อจำกัดทางการค้าระหว่างไทยและ สปป.ลาว เช่น ความไม่แน่นอนของกฎระเบียบทางการค้า การจำกัดภาษีสรรพสามิต การขึ้นตอนการนำเข้าและการออกเอกสารของ สปป.ลาว ที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อนและล่าช้า นอกจากนี้การนำเข้าส่วนใหญ่เป็นการค้ารายย่อยระบบเงินสดเนื่องจากยังขาดระบบธนาคารพาณิชย์ที่มีประสิทธิภาพรองรับการประกอบธุรกรรมการเงินระหว่างประเทศ รวมทั้ง สปป.ลาวมีประชากรเพียงประมาณ 6 ล้านคน และกำลังซื้อของประชากรต่ำกว่าไทยมากจึงเป็นข้อจำกัดของขนาดตลาด อย่างไรก็ตามกำลังซื้อแฝงในรูปการค้าผ่านแดนไปจีนและเวียดนาม สำหรับไทยมีแผนจะพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมุกดาหาร นครพนมและหนองคาย บริเวณชายแดนของทั้ง 3 จังหวัด ซึ่งจะช่วยสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจชายแดนร่วมกันระหว่างไทยและ สปป.ลาว ทั้งในด้านการค้า การลงทุนและโลจิสติกส์

สำหรับกัมพูชาปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่างไทยและประเทศกัมพูชาอยู่ในระดับที่ดีส่งผลให้ความมั่นคงบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชามีเสถียรภาพมากขึ้น และสินค้าไทยเป็นที่ยอมรับของคนกัมพูชาทั้งในด้านคุณภาพและราคา และการขยายตัวทางเศรษฐกิจของกัมพูชามีแนวโน้มที่ดีซึ่งเป็นผลมาจากการส่งออกและ

การเติบโตของภาคบริการและการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมจากต่างชาติ นอกจากนี้ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตราดจะสนับสนุนการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวระหว่างกันให้มากขึ้น รวมทั้งการเปิดจุดผ่านแดนแห่งใหม่ ณ บ้านหนองเอี่ยน (สระแก้ว) - สตึงบท จะช่วยแก้ปัญหาความแออัดของการขนส่งข้ามแดน ณ ด้านที่มีในปัจจุบัน อย่างไรก็ตามการค้าชายแดนระหว่างไทย-กัมพูชายังมีปัญหาอุปสรรค เช่น การค้าบริเวณชายแดนส่วนใหญ่ไม่มีการทำสัญญาและไม่ผ่านระบบธนาคารเนื่องจากค่าบริการสูงและมีความล่าช้า ถนนในกัมพูชายังไม่พร้อมรองรับการขนส่งส่งผลให้การขนส่งสินค้าใช้เวลานาน สินค้าชำรุดเสียหายและค่าขนส่งมีราคาสูง

ปัจจุบันทุกประเทศอยู่ระหว่างการปรับตัวเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากการมีพื้นที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านและการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เช่น การปรับปรุงเส้นทางการขนส่งในประเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่ง การปรับปรุงกฎระเบียบทางการค้าระหว่างประเทศให้เป็นมาตรฐานสากลมากขึ้น การพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนการลงทุน ซึ่งรวมถึงการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของไทยบริเวณพื้นที่ชายแดน และการปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อยกระดับการพัฒนาประเทศ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะช่วยเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดนให้สูงขึ้น อย่างไรก็ตามในระยะต่อไปฐานการผลิตจะย้ายไปยังพื้นที่ชายแดนและประเทศเพื่อนบ้านที่มีค่าแรงต่ำกว่ามากขึ้น ขณะที่เมียนมาร์ สปป.ลาว และกัมพูชาจะสามารถผลิตสินค้าพื้นฐานซึ่งไทยเคยส่งไปขายได้มากประเภทมากขึ้น ดังนั้นไทยจะต้องติดตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในประเทศเพื่อนบ้านอย่างใกล้ชิดเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์และเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม

2 ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2557 (มกราคม – ธันวาคม)

2.1 ภาพรวมการค้าผ่านแดนระหว่างปี 2553 – 2557

2.1.1 มูลค่าการค้าผ่านแดน

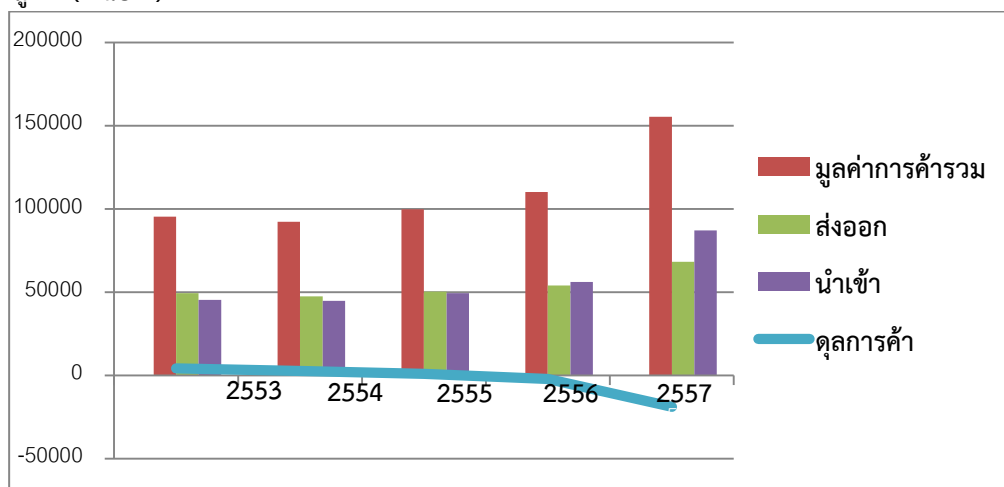
(1) มูลค่าการค้าผ่านแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2554 – 2557 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าในช่วงปี 2553 - 2554 ลดลง โดยในช่วงปี 2553 – 2557 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 14.2 ต่อปี และในปี 2557 มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 155,533 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 41.2

(2) มูลค่าการค้าผ่านแดนกับประเทศสิงคโปร์มีมูลค่าสูงที่สุด โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้า 63,174 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 40.6 ของมูลค่าการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เวียดนาม (ร้อยละ 30.3) และจีนตอนใต้ (ร้อยละ 29.1)

2.1.2 มูลค่าการส่งออกผ่านแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2553 – 2557 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะลดลงในช่วงปี 2553 - 2554 โดยในช่วงปี 2553 – 2557 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8.9 ต่อปี โดยในปี 2557 มีมูลค่าส่งออกผ่านแดน 68,379 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 26.6

2.1.3 มูลค่าการนำเข้าผ่านแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2554 – 2557 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะลดลงในช่วงปี 2553 - 2554 โดยในช่วงปี 2553 – 2557 มูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 19.5 ต่อปี และในปี 2557 มีมูลค่าการนำเข้าผ่านแดน 87,155 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 55.2

แผนภูมิที่ 3 : มูลค่าการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2553 – 2557
มูลค่า (ล้านบาท)

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

2.1.4 ดุลการค้า

- (1) ในช่วงปี 2553 - 2557 การได้เปรียบดุลการค้าผ่านแดนลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2553 ไทยได้เปรียบดุลการค้า 4,225 ล้านบาท ลดลงจนเสียเปรียบดุลการค้าในปี 2557 จำนวน 18,776 ล้านบาท ซึ่งการได้เปรียบดุลการค้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 306.6 ต่อปี
- (2) ไทยเสียเปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับประเทศสิงคโปร์ทุกปีในช่วงปี 2553 - 2557 โดยเสียเปรียบดุลการค้ากับสิงคโปร์เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 20.7 ต่อปี ในปี 2557 เสียเปรียบดุลการค้า 12,485 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 44.3 สำหรับเวียดนามในช่วงปี 2553 - 2556 ไทยได้เปรียบดุลการค้า โดยในปี 2556 ได้เปรียบดุลการค้า 12,016 ล้านบาท อย่างไรก็ตามในปี 2557 เสียเปรียบดุลการค้า 3,316 ล้านบาท สำหรับจีนตอนใต้ ในช่วงปี 2553 - 2556 ไทยได้เปรียบดุลการค้า และในปี 2557 เสียเปรียบดุลการค้า 2,976 ล้านบาท

ตารางที่ 10 : มูลค่าการค้าผ่านแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2553 - 2557

รายการ	หน่วย : ล้านบาท					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (2553-2557) (%)	อัตราการขยายตัวช่วงปี 2556-2557 (%)
	2553	2554	2555	2556	2557		
การค้าผ่านแดนรวม							
มูลค่าการค้ารวม	94,884	92,363	99,816	110,164	155,533	14.2	41.2
ส่งออก	49,555	47,569	50,353	54,022	68,379	8.9	26.6
นำเข้า	45,330	44,794	49,463	56,142	87,155	19.5	55.2
ดุลการค้า	4,225	2,774	890	-2,119	-18,776	-306.6	-785.9
สิงคโปร์							
มูลค่าการค้า	70,341	56,869	54,571	55,742	63,174	-1.9	13.3
ส่งออก	30,760	20,166	15,013	16,664	25,345	0.8	52.1
นำเข้า	39,581	36,703	39,558	39,078	37,829	-1.0	-3.2
ดุลการค้า	-8,821	-16,537	-24,545	-22,414	-12,485	-20.7	44.3
จีนตอนใต้							
มูลค่าการค้า	18,890	27,615	33,567	37,843	45,218	25.0	19.5
ส่งออก	13,254	19,940	25,204	23,061	21,121	15.0	-8.4
นำเข้า	5,636	7,676	8,363	14,782	24,097	46.2	63.0
ดุลการค้า	7,618	12,264	16,842	8,278	-2,976	-22.1	-135.9
เวียดนาม							
มูลค่าการค้า	5,654	7,879	11,679	16,579	47,141	78.5	184.3
ส่งออก	5,541	7,463	10,136	14,298	21,913	41.2	53.3
นำเข้า	112	415	1,543	2,281	25,228	398.8	1005.8
ดุลการค้า	5,429	7,048	8,593	12,016	-3,316	-9.0	-127.6

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

2.2 การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านรายประเทศ

2.2.1 ไทย – สิงคโปร์ : มีมูลค่าการค้าผ่านแดนสูงสุด โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้า 63,174 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ เวียดนาม (47,141 ล้านบาท) และจีนตอนใต้ (45,218 ล้านบาท) อย่างไรก็ตามในช่วงปี 2553 – 2557 มูลค่าการค้าผ่านแดนกับสิงคโปร์ ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 1.9 ต่อปี โดยประเภทและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2556 – 2557 มีดังนี้

(1) การส่งออก การนำเข้าและดุลการค้า

(1.1) การส่งออก : ในปี 2557 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 25,345 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 52.1 โดยเครื่องตัดต่อและป้องกันวงจรไฟฟ้าเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด มีมูลค่าการส่งออก 6,329 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25 ของมูลค่าส่งออกผ่านแดนกับประเทศสิงคโปร์ทั้งหมดในปี 2557 เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 303.3 รองลงมา ได้แก่ เครื่องยนต์ สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ (3,360 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 590.6) แผงวงจรไฟฟ้า (3,040 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.1) เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (2,685 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 9.5) และผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า (1,618 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.4)

การส่งออกไปยังสิงคโปร์เพิ่มขึ้นในปี 2557 เนื่องจากมีสินค้าที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์เป็นตัวขับเคลื่อนหลัก ซึ่งอุตสาหกรรมยานยนต์ในสิงคโปร์มีอัตราขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งรวมไปถึงการเปลี่ยนชิ้นส่วนและอะไหล่เพื่อบำรุงรักษาและการซ่อมแซมรถยนต์ นอกจากนี้สิงคโปร์เป็นประเทศหลักที่นำเข้าสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ของไทย

ตารางที่ 11 : รายการสินค้าส่งออกไปยังสิงคโปร์ 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 57 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 56	ม.ค. - ธ.ค. 57		
1	เครื่องตัดต่อและป้องกันวงจรไฟฟ้า	1,569	6,329	303.3	25.0
2	เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ	487	3,360	590.6	13.3
3	แผงวงจรไฟฟ้า	2,978	3,040	2.1	12.0
4	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	2,969	2,685	-9.5	10.6
5	ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า	1,414	1,618	14.4	6.4
	อื่นๆ	7,247	8,313	14.7	32.8
	รวม	16,664	25,345	52.1	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

(1.2) การนำเข้า : ในปี 2557 มีมูลค่านำเข้าประมาณ 37,829 ล้านบาท ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 3.2 โดยในปี 2557 เทปแม่เหล็ก งานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์ เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด มีมูลค่า 16,825 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 44.5 ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนกับสิงคโปร์ทั้งหมด ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 11.84 รองลงมา ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า (5,376 ล้านบาท ลดร้อยละ 18.9) เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ (3,865 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 63.7) ผลิตภัณฑ์โลหะทำด้วยเหล็ก (887 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2) และเครื่องจักรกระแสไฟฟ้า หม้อแปลงไฟฟ้าและส่วนประกอบ (875 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.0)

ตารางที่ 12 : รายการสินค้านำเข้าจากสิงคโปร์ 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 57 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 56	ม.ค. - ธ.ค. 57		
1	เทปแม่เหล็ก งานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์	19,085	16,825	-11.8	44.5
2	แผงวงจรไฟฟ้า	6,627	5,376	-18.9	14.2
3	เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ	2,361	3,865	63.7	10.2
4	ผลิตภัณฑ์โลหะทำด้วยเหล็ก	860	887	3.2	2.3
5	เครื่องจักรกระแสไฟฟ้า หม้อแปลงไฟฟ้าและส่วนประกอบ	788	875	11.0	2.3
	อื่นๆ	9,358	10,002	6.9	26.4
	รวม	39,078	37,829	-3.2	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ไทยนำเข้าสินค้าประเภทชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ลดลง เนื่องจากความต้องการในตลาดโลกที่สูงขึ้น ประเทศไทยจึงมีการปรับเร่งกำลังการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ภายในประเทศเพิ่มจากปี 2556

ไทยเสียเปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับสิงคโปร์มากที่สุด โดยในปี 2557 มีมูลค่า 12,485 ล้านบาท อย่างไรก็ตามการเสียเปรียบดุลการค้าลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 44.3

(2) การค้าผ่านแดนไทย – สิงคโปร์ ผ่านด่านศุลกากรสำคัญ

ด่านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนกับประเทศสิงคโปร์ที่มีมูลค่าการค้าเกิน 1 หมื่นล้านบาท มีเพียงด่านเดียว คือ ด่านศุลกากรสะเดา โดยในช่วงระหว่างปี 2553 – 2557 มูลค่าการค้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 1.1 ต่อปี โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้า 63,174 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 13.3 และเสียเปรียบดุลการค้า 12,485 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม การเสียเปรียบดุลการค้าลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 44.3 สำหรับการส่งออกในปี 2557 เพิ่มขึ้นร้อยละ 52.1 และการนำเข้าลดลงร้อยละ 3.2

ตารางที่ 13 : มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคใต้ - สิงคโปร์

	ปี	2553	2554	2555	2556	2557	อัตรา เปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 53-57 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 56-57 (%)
มูลค่าการค้าผ่านแดน ภาคใต้ - สิงคโปร์	มูลค่าการค้า	70,340	56,869	54,571	55,742	63,174	-1.9	13.3
	ส่งออก	30,759	20,166	15,013	16,664	25,345	0.8	52.1
	นำเข้า	39,581	36,704	39,558	39,078	37,829	-1.0	-3.2
	ดุลการค้า	-6,688	-13,882	-22,913	-22,414	-12,485	-31.5	-44.3
สงขลา	มูลค่าการค้า	68,202	54,183	52,939	55,742	63,174	-1.1	13.3
	ส่งออก	30,757	20,150	15,013	16,664	25,345	0.8	52.1
	นำเข้า	37,445	34,033	37,926	39,078	37,829	0.5	-3.2
	ดุลการค้า	-6,688	-13,882	-22,913	-22,414	-12,485	-31.5	44.3
อื่นๆ	มูลค่าการค้า	2,138	2,686	1,632	0	0	*	*
	ส่งออก	2	16	0	0	0	*	*
	นำเข้า	2,136	2,671	1,632	0	0	*	*
	ดุลการค้า	2,134	2,655	1,632	0	0	*	*

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

หมายเหตุ : * หมายถึง ข้อมูลไม่เพียงพอ

2.2.2 ไทย – จีนตอนใต้ : ในช่วงปี 2553 – 2557 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 25 ต่อปี โดยในปี 2557 การค้าผ่านแดนมีมูลค่าการค้า 45,218 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 19.5 โดยประเภทและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่าง ปี 2556 - 2557 มีดังนี้

(1) การส่งออก การนำเข้าและดุลการค้า

ตารางที่ 14 : รายการสินค้าส่งออกไปยังจีนตอนใต้ 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 57 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 56	ม.ค. - ธ.ค. 57		
1	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	10,494	7,680	-26.8	36.4
2	น้ำมันดีเซล	1,935	2,382	23.1	11.3
3	มอเตอร์และเครื่องกำเนิดไฟฟ้า	2,921	2,160	-26.0	10.2
4	ผลไม้สดแช่เย็น	1,239	1,854	49.7	8.8
5	ยางพารา	845	1,132	34.0	5.4
	อื่นๆ	5,629	5,913	0.5	28.0
	รวม	23,061	21,121	-8.4	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

(1.1) การส่งออก : ในปี 2557 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 21,121 ล้านบาท ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 8.41 โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบเป็นสินค้าที่มีมูลค่าส่งออกสูงที่สุด โดยมีมูลค่า 7,680 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 36.4 ของมูลค่าการส่งออกผ่านแดนกับจีนในทั้งหมด ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 26.8 รองลงมา ได้แก่ น้ำมันดีเซล (2,382 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.1) มอเตอร์และเครื่องกำเนิดไฟฟ้า (2,160 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 26.0) ผลไม้สดแช่เย็น (1,854 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 49.7) และยางพารา (1,132 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 34.0)

การส่งออกไปยังจีนมีมูลค่าลดลงเนื่องจากในปี 2557 รัฐบาลจีนได้มีมาตรการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภายในประเทศ สำหรับสินค้าประเภทชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ มีการส่งออกลดลงตามอุปสงค์ของคอมพิวเตอร์ในโลกที่ชะลอตัวเนื่องจากความต้องการสินค้าทดแทนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง เช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต สำหรับผลไม้สดแช่เย็นยังเป็นที่ต้องการของกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตอาหารและผู้บริโภคในจีน ส่งผลให้ยังมีการส่งออกเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 15 : รายการสินค้านำเข้าจากจีนตอนใต้ 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 57 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 56	ม.ค. - ธ.ค. 57		
1	เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	6,982	14,062	101.4	58.4
2	วงจรพิมพ์	925	1,787	93.2	7.4
3	ผักและของปรุงแต่งจากผัก	1,279	1,545	20.8	6.4
4	เครื่องรับวิทยุโทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์	5	1,224	26,289.4	5.1
5	เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง(โทรศัพท์ โทรศัพท์ วิทยุ อุปกรณ์)	918	1,123	22.4	4.7
	อื่นๆ	4,674	4,356	-6.8	18.1
	รวม	14,782	24,097	63.0	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

(1.2) การนำเข้า : ในปี 2557 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 24,097 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 63.0 โดยเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่านำเข้าสูงสุด คือ 14,062 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 58.4 ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนกับประเทศจีนทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 101.4 รองลงมา ได้แก่ วงจรพิมพ์ (1,787 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 93.2) ผักและของปรุงแต่งจากผัก (1,545 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.8) เครื่องรับวิทยุโทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์ (1,224 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 26,289.4) และ เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ โทรศัพท์ วิทยุ อุปกรณ์) (1,123 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.4) ไทยนำเข้าเครื่องรับวิทยุ โทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์ เนื่องจากผู้ผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ประเภทนี้ของโลกหลายรายมีฐานการผลิตในจีนและสินค้านี้มีราคาย่อมเยา

ในช่วงปี 2553 - 2556 ไทยได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด โดยในปี 2556 ได้เปรียบดุลการค้า 8,278 ล้านบาท แต่ในปี 2557 ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 2,976 ล้านบาท ซึ่งโดยภาพรวมในช่วงปี 2553 - 2557 ไทยได้เปรียบดุลการค้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 22.1 ต่อปี

(2) การค้าผ่านแดนไทย-จีนตอนใต้ ผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาด่านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนในปี 2557 มากกว่า 1 หมื่นล้านบาท พบว่ามีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่

- (2.1) **อันดับที่ 1 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรนครพนม** ในช่วงปี 2553-2557 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 154.4 ต่อปี โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้า 24,329 ล้านบาท สำหรับมูลค่าการส่งออกในช่วงปี 2553-2557 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1,393.8 ต่อปี โดยในปี 2557 มีมูลค่าการส่งออก 5,010 ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 135.8 ต่อปี โดยในปี 2557 มีมูลค่าการนำเข้า 19,319 ล้านบาท ทั้งนี้ ไทยเสียเปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด โดยในปี 2557 เสียเปรียบดุลการค้า 14,309 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 100
- (2.2) **อันดับที่ 2 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรมุกดาหาร** ในช่วงปี 2553-2557 มูลค่าการค้าผ่านแดนลดลงเฉลี่ยร้อยละ 0.6 ต่อปี โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้า 7,116 ล้านบาท สำหรับมูลค่าการส่งออกในช่วงปี 2553-2557 ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 1.3 ต่อปี โดยในปี 2557 มีมูลค่าการส่งออก 6,272 ล้านบาท และในช่วงปี 2553-2557 มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.3 ต่อปี โดยในปี 2557 มีมูลค่าการนำเข้า 844 ล้านบาท ทั้งนี้ ในช่วงปี 2553-2557 ไทยได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด โดยในปี 2557 ได้เปรียบดุลการค้า 5,427 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม การได้เปรียบดุลการค้าลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 41.9

ตารางที่ 16 : มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย - จีนตอนใต้ รายด้าน

ด้านศุลกากรในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ปี	2553	2554	2555	2556	2557	อัตรา เปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 53-57 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 56-57 (%)
ด้านนครพนม	มูลค่าการค้า	952	1,598	2,672	13,384	24,329	154.4	81.8
	ส่งออก	8	7	336	3,114	5,010	1393.8	60.9
	นำเข้า	944	1,590	2,336	10,270	19,319	135.8	88.1
	ดุลการค้า	-936	-1,583	-2,000	-7,156	-14,309	-113.3	-100.0
ด้านมุกดาหาร	มูลค่าการค้า	9,402	13,493	16,491	11,674	7,116	-0.6	-40.3
	ส่งออก	8,690	12,647	15,328	10,507	6,272	-1.3	-40.3
	นำเข้า	711	846	1,163	1,168	844	7.3	-27.7
	ดุลการค้า	7,979	11,801	14,165	9,339	5,427	-2.0	-41.9
ด้านศุลกากรใน ภาคเหนือ	ปี	2553	2554	2555	2556	2557	อัตรา เปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 53-57 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 56-57 (%)
ด้านเชียงราย	มูลค่าการค้า	2,564	5,736	7,784	8,474	9,866	46.2	16.4
	ส่งออก	1,255	3,588	5,278	5,843	6,690	64.5	14.5
	นำเข้า	1,310	2,149	2,506	2,632	3,176	26.6	20.7
	ดุลการค้า	-55	1,439	2,773	3,211	3,514	708.6	9.4
ด้านเชียงใหม่	มูลค่าการค้า	4,280	4,332	4,819	4,162	3,700	-3.1	-11.1
	ส่งออก	3,267	3,636	4,205	3,543	3,026	-0.8	-14.6
	นำเข้า	1,013	695	613	619	674	-8.3	8.8
	ดุลการค้า	2,254	29,414	3,592	2,924	2,353	269.8	-19.5
ด้านศุลกากรแม่สาย	มูลค่าการค้า	38	68	78	75	144	45.4	91.8
	ส่งออก	34	61	56	55	123	48.4	124.3
	นำเข้า	4	7	22	20	20	70.6	2.3
	ดุลการค้า	30	55	34	35	103	60.5	194.1
ด้านทุ่งช้าง (น่าน)	มูลค่าการค้า	16	0	7	71	62	*	-13.4
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	16	0	7	71	62	*	-13.4
	ดุลการค้า	-16	0	-7	-71	-62	*	13.4

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ

2.2.3 ไทย – เวียดนาม : ในช่วงปี 2553 – 2557 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 78.5 ต่อปี โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้า 47,141 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 184.3 โดยประเภทสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2556 – 2557 มีดังนี้

(1) การส่งออก การนำเข้าและดุลการค้า

(1.1) การส่งออก : ในปี 2557 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 21,913 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 53.3 โดยเครื่องตีที่ไม่มีแอลกอฮอล์เป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด โดยมีมูลค่า 7,967 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 36.4 ของมูลค่าส่งออกผ่านแดนกับประเทศเวียดนามทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 27.9 รองลงมาได้แก่ผลไม้แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง (7,244 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 69.2) หม้อแบตเตอรี่และส่วนประกอบ (3,306 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1,242.5) ผลิตภัณฑ์เหล็กกล้าและเหล็กกล้า (1,127 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 16.1) และเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบ (339 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 165.6)

ตารางที่ 17 : รายการสินค้าส่งออกไปยังเวียดนาม 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 57 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 56	ม.ค. - ธ.ค. 57		
1	เครื่องตีที่ไม่มีแอลกอฮอล์	6,230	7,967	27.9	36.4
2	ผลไม้แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	4,282	7,244	69.2	33.1
3	หม้อแบตเตอรี่และส่วนประกอบ	246	3,306	1,242.5	15.1
4	ผลิตภัณฑ์เหล็กกล้าและเหล็กกล้า	1,343	1,127	-16.1	5.1
5	เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบ	128	339	165.6	1.5
	อื่นๆ	2,070	1,929	-6.8	8.8
	รวม	14,298	21,913	53.3	100.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ในปี 2557 การส่งออกสินค้าประเภทเครื่องตีที่ไม่มีแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 27.9 เนื่องจากการเติบโตของตลาดผู้บริโภคในเวียดนามซึ่งเป็นตลาดส่งออกเครื่องตีที่ไม่มีแอลกอฮอล์ที่มีแนวโน้มการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และผู้ส่งออกไทยได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีนำเข้าจากการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน สำหรับผลไม้แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง มีการส่งออกเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 69.2 เนื่องจากสิทธิพิเศษทางภาษีดังกล่าว และการส่งออกหม้อแบตเตอรี่และส่วนประกอบเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 1,243.5 เนื่องจากเวียดนามเป็นประเทศที่มีอุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์ในประเทศแต่ยังขาดความพร้อมในการผลิตและคุณภาพชิ้นส่วนในประเทศยังไม่สูงพอ เนื่องจากการขาดแคลนอุตสาหกรรมหล่อโลหะและเครื่องจักรที่ทันสมัย และเวียดนามมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับสูง ทำให้มีอุปสงค์ที่ยังมีโอกาสในการขยายตัวอีกมาก

(1.2) การนำเข้า : ในปี 2557 ไทยมีมูลค่านำเข้าประมาณ 25,228 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 1,005.8 โดยเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ โทรเลข โทรศัพท์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด มีมูลค่านำเข้า 21,541 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 85.4 ของมูลค่านำเข้าผ่านแดนกับประเทศเวียดนามทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ

2,479.5 รองลงมา ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ (1,806 ล้านบาท โดยในปี 2556 สินค้าประเภทนี้ไม่ติดอันดับ 1 ใน 50 สินค้านำเข้าผ่านแดนจากเวียดนาม) มอเตอร์ไฟฟ้า ชุดเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและส่วนประกอบ (430 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.6) เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (188 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 9.3) และวงจรพิมพ์ (166 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 210.7)

ตารางที่ 18 : รายการสินค้านำเข้าจากเวียดนาม 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 57 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค.-ธ.ค. 56	ม.ค.-ธ.ค. 57		
1	เครื่องรับวิทยุโทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์	835	21,541	2,479.5	85.4
2	เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	*	1,806	-	7.2
3	มอเตอร์ไฟฟ้า ชุดเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและส่วนประกอบ	400	430	7.6	1.7
4	เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง	207	188	-9.3	0.7
5	วงจรพิมพ์	53	166	210.7	0.7
	อื่นๆ	786	1,098	39.8	4.4
	รวม	2,281	25,228	1,005.9	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

* หมายเหตุ : มูลค่าเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ปี 2556 ไม่อยู่ใน 50 อันดับ

การนำเข้าเครื่องรับวิทยุโทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์ผ่านแดนจากเวียดนามในปี 2557 เพิ่มขึ้นสูง เนื่องจากอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยมีอัตราการขยายตัวสูงขึ้น และอุตสาหกรรมดังกล่าวเป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำ จึงเป็นการนำเข้าชิ้นส่วนต่างๆ มาประกอบเป็นสินค้าสำเร็จรูป เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้าสำเร็จรูป คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์โทรคมนาคม ฯลฯ

(2) การค้าผ่านแดนไทย - เวียดนาม ผ่านด่านศุลกากรสำคัญ

ด่านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนกับประเทศเวียดนามมากที่สุด คือ ด่านศุลกากรนครพนม โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้า 39,889 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 396.2 โดยเสียเปรียบดุลการค้า 7,105 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 206.8 สำหรับการส่งออกช่วงปี 2557 เพิ่มขึ้นร้อยละ 116.4 และการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 2,442

ตารางที่ 19 : มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย - เวียดนาม รายด้าน

ด้านศุลกากร	ปี	2553	2554	2555	2556	2557	อัตรา เปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 53-57 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 56-57 (%)
ด้านนครพนม	มูลค่าการค้า	1,352	1,686	3,198	8,500	39,889	162.4	369.2
	ส่งออก	1,352	1,686	3,195	7,576	16,392	91.9	116.4
	นำเข้า	0	0	3	924	23,497	*	2,442.2
	ดุลการค้า	1,352	1,686	3,192	6,652	-7,105	3.9	-206.8
ด้านมุกดาหาร	มูลค่าการค้า	1,579	2,825	4,802	5,259	6,166	43.9	17.2
	ส่งออก	1,476	2,551	3,368	3,928	4,468	33.8	13.7
	นำเข้า	104	274	1,434	1,331	1,699	151.9	27.6
	ดุลการค้า	1,372	2,276	1,934	2,597	2,769	23.0	6.6
ด้านบึงกาฬ	มูลค่าการค้า	1,719	1,988	1,991	1,587	580	-17.0	-63.5
	ส่งออก	1,715	1,978	1,973	1,573	565	-17.3	-64.1
	นำเข้า	4	10	18	15	15	56.5	3.3
	ดุลการค้า	1,712	1,968	1,955	1,559	550	-17.7	-64.7
ด้านอรัญประเทศ	มูลค่าการค้า	554	746	893	771	482	0.8	-37.4
	ส่งออก	554	722	871	765	471	0.1	-38.5
	นำเข้า	0	25	22	6	12	*	95.8
	ดุลการค้า	554	697	849	759	459	-0.6	-39.5
ด้านหนองคาย	มูลค่าการค้า	448	559	727	451	13	-20.1	-97.0
	ส่งออก	444	526	724	449	13	-19.7	-97.0
	นำเข้า	4	33	3	2	0	111.6	-96.7
	ดุลการค้า	440	493	721	448	13	-19.1	-97.0
ด้านคลองใหญ่	มูลค่าการค้า	0	0	6	10	10	*	-0.9
	ส่งออก	0	0	5	6	4	*	-31.4
	นำเข้า	0	0	1	4	5	*	54.9
	ดุลการค้า	0	0	5	3	-1	*	-135.5
ด้านจันทบุรี	มูลค่าการค้า	1	1	0	0	0	*	*
	ส่งออก	1	1	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	1	1	0	0	0	*	*
ด้านท่าลี่ (เลย)	มูลค่าการค้า	0	0	0	0	0	*	*
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	0	0	0	0	*	*
ด้านช่องจอม (สุรินทร์)	มูลค่าการค้า	0	1	0	0	0	*	*
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	1	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	-1	0	0	0	*	*

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช. (หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

2.3 การค้าผ่านแดนรายภาค

ตารางที่ 20 : การค้าผ่านแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านรายภาค ปี 2553 – 2557

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัว เฉลี่ยต่อปี (2553-2557) (%)	อัตราการขยายตัว เฉลี่ยต่อปี (2556-2557) (%)
	2553	2554	2555	2556	2557		

ภาคใต้ – สิงคโปร์

มูลค่าการค้ารวม	70,340	56,869	54,571	55,742	63,174	-1.9	13.3
ส่งออก	30,759	20,166	15,013	16,664	25,345	0.8	52.1
นำเข้า	39,581	36,704	39,558	39,078	37,829	-1.0	-3.2
ดุลการค้า	-6,688	-13,882	-22,913	-22,414	-12,485	-31.5	-44.3

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - จีนตอนใต้และเวียดนาม

มูลค่าการค้ารวม	15,451	22,149	29,882	40,856	78,094	51.5	91.1
ส่งออก	13,685	19,395	24,924	27,147	32,719	24.9	20.5
นำเข้า	1766	2,754	4,957	13,709	45,374	135.9	231.0
ดุลการค้า	11,918	16,641	19,967	13,438	-12,655	-41.8	-194.2

ภาคเหนือ - จีนตอนใต้

มูลค่าการค้ารวม	6,898	10,136	12,688	12,782	13,772	20.2	7.7
ส่งออก	4,556	7,285	9,540	9,440	9,840	23.5	4.2
นำเข้า	2,343	2,851	3,149	3,341	3,932	14.0	17.7
ดุลการค้า	2,213	4,435	6,391	6,099	5,908	34.2	-3.1

ภาคตะวันออก - เวียดนาม

มูลค่าการค้ารวม	555	748	899	780	492	1.2	-36.9
ส่งออก	555	723	876	771	475	0.3	-38.4
นำเข้า	0	25	22	10	17	*	71.7
ดุลการค้า	555	698	854	761	458	-0.7	-39.8

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

หมายเหตุ : * หมายถึง ข้อมูลไม่เพียงพอ

2.3.1 ภาคใต้ – สิงคโปร์ : ในช่วงปี 2553 - 2555 มูลค่าการค้าผ่านแดนลดลง โดยลดลงจาก 70,340 ล้านบาท ในปี 2553 เหลือ 54,571 ล้านบาท ในปี 2555 และในช่วงปี 2555 - 2557 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเป็น 63,174 ในปี 2557 ซึ่งในช่วงปี 2553-2557 มูลค่าการค้าผ่านแดนลดลงเฉลี่ยร้อยละ 1.9 ต่อปี โดยมีการส่งออกและนำเข้า ดังนี้

- (1) การส่งออก : ในปี 2557 มีมูลค่าการส่งออกผ่านแดน 25,345 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 52.1 โดยในช่วงปี 2553 - 2557 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 0.8 ต่อปี
- (2) การนำเข้า : ในปี 2557 มีมูลค่าการนำเข้าผ่านแดน 37,829 ล้านบาท ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 3.2 โดยในช่วงปี 2553-2557 มูลค่าการนำเข้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 1.0 ต่อปี

ภาคใต้เสียเปรียบดุลการค้ากับสิงคโปร์มาโดยตลอด ซึ่งในช่วงปี 2553-2557 ขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 31.5 ต่อปี โดยในปี 2557 เสียเปรียบดุลการค้า 12,485 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 44.3

ตารางที่ 21 : มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคใต้ – สิงคโปร์

	ปี	2553	2554	2555	2556	2557	อัตรา เปลี่ยนแปลงเฉลี่ย ปี 53-57 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 56-57 (%)
มูลค่าการค้าผ่านแดน ภาคใต้ - สิงคโปร์	มูลค่าการค้า	70,340	56,869	54,571	55,742	63,174	-1.9	13.3
	ส่งออก	30,759	20,166	15,013	16,664	25,345	0.8	52.1
	นำเข้า	39,581	36,704	39,558	39,078	37,829	-1.0	-3.2
	ดุลการค้า	-6,688	-13,882	-22,913	-22,414	-12,485	-31.5	-44.3
สงขลา	มูลค่าการค้า	68,202	54,183	52,939	55,742	63,174	-1.1	13.3
	ส่งออก	30,757	20,150	15,013	16,664	25,345	0.8	52.1
	นำเข้า	37,445	34,033	37,926	39,078	37,829	0.5	-3.2
	ดุลการค้า	-6,688	-13,882	-22,913	-22,414	-12,485	-31.5	44.3
อื่นๆ	มูลค่าการค้า	2,138	2,686	1,632	0	0	*	*
	ส่งออก	2	16	0	0	0	*	*
	นำเข้า	2,136	2,671	1,632	0	0	*	*
	ดุลการค้า	2,134	2,655	1,632	0	0	*	*

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

2.3.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ – จินตอนใต้และเวียดนาม : เป็นภาคที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนมากที่สุด โดยในช่วงปี 2553 - 2557 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 51.1 ต่อปี ซึ่งในปี 2557 มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 78,094 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 91.1

(1) **การส่งออก :** ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีมูลค่าการส่งออกผ่านแดนสูงที่สุด เป็นมูลค่า 32,719 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 20.5 โดยในช่วงปี 2553 - 2557 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 24.9 ต่อปี

(2) **การนำเข้า :** ในปี 2557 มีมูลค่าการนำเข้าผ่านแดน 45,374 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 253.0 โดยในช่วงปี 2553 - 2557 การนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 135.9 ต่อปี

ในปี 2557 **จังหวัดนครพนม** เป็นจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนสูงที่สุด โดยมีมูลค่าการค้าผ่านแดน 64,218 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 193.4 มูลค่าการส่งออก 21,402 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 109.0 โดยเป็นการส่งออกผ่านแดนไปยังเวียดนาม 16,392 ล้านบาท และไปยังจีน 5,010 ล้านบาท และการนำเข้าผ่านแดนมีมูลค่า 42,816 ล้านบาท โดยเป็นการนำเข้าผ่านแดนจากเวียดนาม 23,497 ล้านบาท และนำเข้าจากจีน 19,319 ล้านบาท และดุลการค้าผ่านแดนขาดดุลรวม 21,415 ล้านบาท โดยขาดดุลการค้ากับจีน 14,309 ล้านบาทและขาดดุลการค้ากับเวียดนาม 7,105 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ จังหวัดมุกดาหาร

ในปี 2557 **จังหวัดมุกดาหาร** มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 13,282 ล้านบาท ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 21.6 การส่งออกมีมูลค่า 10,739 ล้านบาท ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 25.6 โดยเป็นการส่งออกผ่านแดนไปยังเวียดนาม 4,468 ล้านบาท และส่งออกไปยังจีน 6,272 ล้านบาท ขณะที่การนำเข้าผ่านแดนปี 2557 มีมูลค่า 2,543 ล้านบาท โดยเป็นการนำเข้าผ่านแดนจากเวียดนาม 1,699 ล้านบาท และนำเข้าจากจีน 844 ล้านบาท ดุลการค้าผ่านแดนรวมจังหวัดมุกดาหารปี 2557 ได้เปรียบดุลการค้ากับทั้งจีนและเวียดนามรวม 8,196 ล้านบาท โดยได้เปรียบดุลการค้ากับจีน 5,427 ล้านบาท และได้ดุลการค้ากับเวียดนาม 2,769 ล้านบาท

ในช่วงปี 2553-2555 การค้าผ่านแดนไปยังจินตอนใต้และเวียดนามอาศัยด่านศุลกากรมุกดาหารเป็นช่องทางหลักในการขนส่ง แต่หลังจากที่สะพานข้ามแม่น้ำโขง ณ จังหวัดนครพนมก่อสร้างแล้วเสร็จการขนส่งไปยังเวียดนามและจินตอนใต้ได้หันมาใช้ด่านศุลกากรนครพนมเป็นช่องทางในการขนส่งมากขึ้นเนื่องจากมีระยะทางไปถึงตลาดในเวียดนามและชายแดน สปป.ลาว-จีน (เพื่อขนส่งต่อเข้าประเทศจีน) สั้นกว่าการขนส่งผ่านด่านศุลกากรมุกดาหาร ดังนั้นในช่วงปี 2555-2557 มูลค่าการค้าผ่านแดนผ่านด่านศุลกากรนครพนมสูงกว่ามูลค่าการค้าผ่านแดนผ่านด่านศุลกากรมุกดาหารอย่างมาก โดยในปี 2557 การค้าผ่านแดนผ่านด่านศุลกากรนครพนมมีมูลค่าประมาณ 4.8 เท่า ของมูลค่าการค้าผ่านแดนผ่านด่านศุลกากรมุกดาหาร

ตารางที่ 22 : มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - จีนตอนใต้ และเวียดนาม

จังหวัด	ปี	2553	2554	2555	2556	2557	อัตรา เปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 53-57 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 56 - 57 (%)
มูลค่าการค้าผ่าน แดนจังหวัดภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ - จีน ตอนใต้และ เวียดนาม	มูลค่าการค้า	15,451	22,149	29,882	40,856	78,094	51.5	91.1
	ส่งออก	13,685	19,395	24,924	27,147	32,719	24.9	20.5
	นำเข้า	1,767	2,754	4,958	13,709	45,374	135.9	231.0
	ดุลการค้า	11,918	16,641	19,967	13,438	-12,655	-41.8	-194.2
นครพนม	มูลค่าการค้า	2,304	3,283	5,870	21,884	64,218	146.9	193.4
	ส่งออก	1,360	1,693	3,531	10,690	21,402	109.0	100.2
	นำเข้า	944	1,590	2,339	11,194	42,816	194.2	282.5
	ดุลการค้า	416	103	1,192	-504	-21,415	-826.3	-4,148.1
มุกดาหาร	มูลค่าการค้า	10,981	16,318	21,293	16,934	13,282	9.3	-21.6
	ส่งออก	10,166	15,198	18,696	14,435	10,739	6.0	-25.6
	นำเข้า	815	1,120	2,597	2,499	2,543	41.8	1.8
	ดุลการค้า	9,351	14,078	16,099	11,936	8,196	1.9	-31.3
บึงกาฬ	มูลค่าการค้า	1,719	1,988	1,991	1,588	580	-17.0	-63.5
	ส่งออก	1,715	1,978	1,973	1,573	565	-17.3	-64.1
	นำเข้า	4	10	18	15	15	56.5	3.3
	ดุลการค้า	1,712	1,968	1,955	1,559	550	-17.7	-64.7
หนองคาย	มูลค่าการค้า	448	559	727	451	13	-20.1	-97.0
	ส่งออก	444	526	724	449	13	-19.7	-97.0
	นำเข้า	4	33	3	2	0	110.8	-100.0
	ดุลการค้า	440	493	721	448	13	-19.1	-97.0
เลย	มูลค่าการค้า	0	0	0	0	0	*	-100.0
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	-100.0
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	0	0	0	0	*	-100.0
สุรินทร์	มูลค่าการค้า	0	1	0	0	0	*	-100.0
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	1	0	0	0	*	-100.0
	ดุลการค้า	0	-1	0	0	0	*	-100.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช. (หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

2.3.3 ภาคเหนือ – จันทอนใต้ : มูลค่าการค้าปี 2553-2557 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 20.1 ต่อปี สำหรับในปี 2557 มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 13,772 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 7.7

ตารางที่ 23 : มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคเหนือ – จันทอนใต้

จังหวัด	ปี	2553	2554	2555	2556	2557	อัตรา เปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 53-57 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 56-57 (%)
มูลค่าการค้า ผ่านแดน จังหวัด ภาคเหนือ - จันทอนใต้	มูลค่าการค้า	6,898	10,136	12,688	12,782	13,772	20.1	7.7
	ส่งออก	4,556	7,285	9,540	9,440	9,840	23.5	4.2
	นำเข้า	2,343	2,851	3,149	3,341	3,932	14.0	17.7
	ดุลการค้า	2,213	4,435	6,391	6,099	5,908	34.2	-3.1
เชียงราย	มูลค่าการค้า	6,882	10,136	12,681	12,711	13,710	20.1	7.9
	ส่งออก	4,556	7,285	9,540	9,440	9,840	23.5	4.2
	นำเข้า	2,326	2,851	3,142	3,271	3,870	13.8	18.3
	ดุลการค้า	2,229	4,435	6,398	6,170	5,969	34.1	-3.3
น่าน	มูลค่าการค้า	16	0	7	71	62	*	-13.1
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	16	0	7	71	62	*	-13.1
	ดุลการค้า	-16	0	-7	-71	-62	*	13.1

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.
(หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

(1) การส่งออก : ในปี 2557 มีมูลค่าการส่งออกผ่านแดน 9,840 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 4.2 โดยในช่วงปี 2553 - 2557 การส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 23.5

(2) การนำเข้า : ในปี 2557 มีมูลค่าการนำเข้าผ่านแดน 3,932 ล้านบาท โดยในช่วงปี 2553 - 2557 การนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 14 ต่อปี

ภาคเหนือเป็นภาคที่ได้เปรียบดุลการค้ามากที่สุด โดยในช่วงปี 2553-2555 ได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ลดลงในช่วงปี 2555-2557 ซึ่งในปี 2557 การได้เปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับประเทศจีนตอนใต้มีมูลค่า 5,908 ล้านบาท ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 3.1

ในปี 2557 จังหวัดในภาคเหนือที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนสูงที่สุดคือ จังหวัดเชียงราย โดยการค้าผ่านแดนในปี 2557 มีมูลค่า 13,710 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 7.9 มูลค่าการส่งออกในปี 2557 มีมูลค่า 9,840 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 4.2 การนำเข้าผ่านแดนปี 2557 มีมูลค่า 3,870 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 18.3 และปี 2557 ได้เปรียบดุลการค้า 5,969 ล้านบาท อย่างไรก็ตามการได้เปรียบดุลการค้าลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 3.3

2.3.4 ภาคตะวันออก - เวียดนาม : มีมูลค่าการค้าผ่านแดนเป็นอันดับสุดท้าย โดยมูลค่าการค้าระหว่างปี 2553-2555 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และลดลงในช่วงปี 2555-2557 ซึ่งในช่วงปี 2553-2557 มูลค่าการค้าผ่านแดนของภาคตะวันออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.2 ต่อปี โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 492 ล้านบาท ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 36.9

(1) การส่งออก : ปี 2557 มีมูลค่าการส่งออกผ่านแดน 475 ล้านบาท ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 38.4 โดยในช่วงปี 2553 - 2557 การส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 0.3 ต่อปี

(2) การนำเข้า : ในปี 2557 มีมูลค่าการนำเข้าผ่านแดน 17.0 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 80.7

ในช่วงปี 2553 - 2555 การได้เปรียบดุลการค้ากับเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ลดลงในช่วงปี 2555-2557 โดยในปี 2557 ได้เปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับประเทศเวียดนามเป็นมูลค่า 458 ล้านบาท ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 39.9

ในปี 2557 จังหวัดในภาคตะวันออกที่มีมูลค่าการค้าสูงที่สุดคือ จังหวัดสระแก้ว โดยมีมูลค่าการค้าผ่านแดน 482 ล้านบาท ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 37.4 มูลค่าการส่งออกในปี 2557 มีมูลค่า 471 ล้านบาท ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 38.5 มูลค่าการนำเข้าผ่านแดนปี 2557 มีมูลค่า 12 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 95.8 และดุลการค้าผ่านแดนปี 2557 ได้เปรียบดุลการค้า 459 ล้านบาท ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 39.5

ตารางที่ 24 : มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคตะวันออก - เวียดนาม

จังหวัด	ปี	2553	2554	2555	2556	2557	อัตรา เปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 53 - 57 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 56-57 (%)
มูลค่าการค้าผ่านแดน จังหวัดภาคตะวันออก - เวียดนาม	มูลค่าการค้า	555	748	899	780	492	1.2	-36.9
	ส่งออก	555	723	876	771	475	0.3	-38.4
	นำเข้า	0	25	22	10	17	*	80.7
	ดุลการค้า	555	698	854	761	458	-0.7	-39.9
สระแก้ว	มูลค่าการค้า	554	746	893	771	482	0.8	-37.4
	ส่งออก	554	722	871	765	471	0.1	-38.5
	นำเข้า	0	25	22	6	12	*	95.8
	ดุลการค้า	554	697	849	759	459	-0.6	-39.5
ตราด	มูลค่าการค้า	0	0	6	10	10	*	0.0
	ส่งออก	0	0	5	6	4	*	-31.4
	นำเข้า	0	0	1	4	5	*	54.9
	ดุลการค้า	0	0	5	3	-1	*	-135.5
จันทบุรี	มูลค่าการค้า	1	1	0	0	0	*	*
	ส่งออก	1	1	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	1	1	0	0	0	*	*

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

หมายเหตุ : * หมายถึง ข้อมูลไม่เพียงพอ

2.4 การค้าผ่านแดนในระยะต่อไป

ปัจจัยที่จะสนับสนุนการค้าผ่านแดนในระยะต่อไปมีหลายประการ โดยเฉพาะการเปิดเสรีทางการค้า ภายใต้การรวมกลุ่มเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC (Asean Economic Community) ในปี 2558 ที่จะมีผลบังคับใช้กับอีก 4 ประเทศอาเซียนที่เหลือ หรือกลุ่ม CLMV (กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม) โดยจะลดภาษีการค้าระหว่างกันเหลือร้อยละ 0 หลังจากที่ได้มีการเปิดเสรีทางการค้าในขั้นแรกของประเทศสมาชิกเดิม 6 ประเทศ (ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และ บรูไน) ไปแล้วตั้งแต่ต้นปี 2553 ดังนั้นการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะส่งผลให้อุตสาหกรรมไทยขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนั้น การเติบโตของเศรษฐกิจของเวียดนามส่งผลให้เกิดความต้องการสินค้ามากขึ้นโดยเฉพาะตลาดสินค้าอุปโภคบริโภค และเวียดนามได้ใช้ประโยชน์จากการปรับลดอัตราภาษีนำเข้าของข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน โดยอุตสาหกรรมยานยนต์ในเวียดนามได้ปรับตัวจากการประกอบรถไปเป็นการนำเข้ารถยนต์มากขึ้น

สำหรับการค้าผ่านแดนกับจีนตอนใต้ได้รับผลกระทบจากการใช้นโยบายลดค่าเงินหยวนเพื่อสนับสนุนการส่งออกซึ่งส่งผลให้สินค้าไทยที่นำเข้าประเทศจีนมีราคาแพงขึ้นในสายตาผู้นำเข้าชาวจีน และส่งผลกระทบต่อ การส่งออกของไทย อย่างไรก็ตามขนาดเศรษฐกิจของจีนมีขนาดใหญ่จึงยังมีความต้องการสินค้าเพื่อการบริโภคจากไทยแม้ว่าจีนใช้นโยบายลดค่าเงินหยวนและการออกมาตรการเพื่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในประเทศและลดการนำเข้าสินค้าที่จัดอยู่ในประเภทสินค้าที่เป็นต้นทุนการผลิต นอกจากนั้นการพัฒนาเส้นทางเพื่อการเชื่อมโยงในภูมิภาคหลายเส้นทาง เช่น เส้นทาง R12 (นครพนม – ฮานอย – กวางสี) เส้นทาง R9 (มุกดาหาร – ดานัง) และเส้นทาง R3A (เชียงใหม่ – คุณหมิง) รวมทั้งการพัฒนาเส้นทางถนนในเมียนมาร์ และการพัฒนาด่านชายแดนให้เกิดความสะดวกจะช่วยให้การขนส่งมีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ดังนั้นการค้าผ่านแดนจะขยายตัวไปยังประเทศอื่นที่ไม่มีชายแดนติดกับไทยมากขึ้น โดยการค้าชายแดนจะขยายตัวจากการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศที่มีชายแดนติดกับไทยไปสู่ประเทศเพื่อนบ้านอื่นที่ไม่มีชายแดนติดกับประเทศไทยแต่อยู่ในระยะที่การขนส่งทางบกจะสามารถให้บริการขนส่งไปถึงได้ เช่น จีน เวียดนาม อินเดีย บังคลาเทศ มากขึ้น

สำหรับสิงคโปร์ซึ่งมีมูลค่าการค้าผ่านแดนมากที่สุดในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านทั้ง 3 ประเทศ มีระบบเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจโลกซึ่งเมื่อฟื้นตัวจะช่วยให้การค้าผ่านแดนเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนั้นรัฐบาลสิงคโปร์ตั้งเป้าที่จะลดการใช้แรงงานราคาถูก โดยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาแรงงานทักษะ และนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มระดับผลผลิตเพื่อลดระดับความแตกต่างของระดับรายได้ของประชากรในประเทศ ซึ่งแม้ว่าที่ผ่านมาไทยขาดดุลการค้าผ่านแดนกับสิงคโปร์อย่างต่อเนื่อง แต่เป็นการนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมขั้นสูงและสินค้าที่จำเป็นสำหรับอุตสาหกรรมการผลิตในประเทศไทย ดังนั้นไทยจึงควรส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตสมัยใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับตัวของสิงคโปร์ เพื่อเพิ่มมูลค่าการค้าระหว่างกันให้มากขึ้น

การค้าผ่านแดนยังมีอุปสรรคหลายประการ เช่น สภาพถนนในเมียนมาร์ สปป.ลาว และกัมพูชาซึ่งยังไม่ได้มาตรฐานในการขนส่ง ระบบการจราจรซึ่งแตกต่างกัน และข้อตกลงการขนส่งข้ามแดนซึ่งยังไม่มี ความตกลงกันอย่างครบถ้วน ยังเป็นอุปสรรคสำหรับการค้าผ่านแดนของไทย อย่างไรก็ตามการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 ส่งผลให้ทุกประเทศพยายามปรับตัวในหลายด้านซึ่งจะช่วยสนับสนุนการค้าผ่านแดนให้มีมูลค่าการค้าสูงขึ้น

ก า ค พ น ว ก ก.

ตารางมูลค่าการค้าชายแดน

ตารางที่ 1 : การค้าชายแดนผ่านด่านสำคัญ

ประเทศเพื่อนบ้าน	ด่าน	มูลค่า (ล้านบาท)	ปี 2556	ปี 2557	อัตราการเติบโต (ร้อยละ) ปี 2556/2557
มาเลเซีย	สะเตา	มูลค่ารวม	330,023	348,777	5.7
		ส่งออก	149,043	156,065	4.7
		นำเข้า	180,980	192,712	6.5
		ดุลการค้า	-31,937	-36,647	-14.7
	ปางงเบซาร์	มูลค่ารวม	163,309	151,934	-7.0
		ส่งออก	133,454	114,331	-14.3
		นำเข้า	29,855	37,602	25.9
		ดุลการค้า	103,599	76,729	-25.9
เมียนมาร์	สังขละบุรี	มูลค่ารวม	114,647	116,554	1.7
		ส่งออก	1,658	1,431	-13.7
		นำเข้า	112,989	115,122	1.9
		ดุลการค้า	-111,331	-113,691	-2.1
	แม่สอด	มูลค่ารวม	46,309	62,522	35.0
		ส่งออก	43,668	59,839	37.0
		นำเข้า	2,641	2,683	1.6
		ดุลการค้า	41,026	57,156	39.3
	ระนอง	มูลค่ารวม	21,958	19,999	-8.9
		ส่งออก	20,623	18,495	-10.3
		นำเข้า	1,335	1,503	12.6
		ดุลการค้า	19,288	16,992	-11.9
ลาว	หนองคาย	มูลค่ารวม	57,243	60,128	5.0
		ส่งออก	56,045	58,631	4.6
		นำเข้า	1,199	1,497	24.9
		ดุลการค้า	54,846	57,134	4.2
	มุกดาหาร	มูลค่ารวม	30,442	39,325	29.2
		ส่งออก	11,979	16,771	40.0
		นำเข้า	18,463	22,554	22.2
		ดุลการค้า	-6,484	-5,782	10.8
กัมพูชา	อรัญประเทศ	มูลค่ารวม	59,652	72,601	21.7
		ส่งออก	51,626	59,509	15.3
		นำเข้า	8,026	13,092	63.1
		ดุลการค้า	43,600	46,417	6.5
	คลองใหญ่	มูลค่ารวม	26,826	29,636	10.5
		ส่งออก	25,432	27,555	8.3
		นำเข้า	1,394	2,081	49.3
		ดุลการค้า	24,038	25,474	6.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 2 : รายการสินค้าส่งออกไปยังมาเลเซีย 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
		ม.ค.-ธ.ค. 56	ม.ค.-ธ.ค. 57	
1	ยางพารา	123,045	91,325	-25.8
2	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และ ส่วนประกอบ	25,670	25,852	0.7
3	ผลิตภัณฑ์ยางอื่นๆ	20,472	16,420	-19.8
4	ไม้แปรรูป	15,107	14,820	-1.9
5	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	9,470	9,381	-0.9
	อื่นๆ	94,287	117,194	24.3
	รวม	288,051	274,992	-4.5

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 3 : รายการสินค้านำเข้าจากมาเลเซีย 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
		ม.ค.-ธ.ค. 56	ม.ค.-ธ.ค. 57	
1	สื่อบันทึกข้อมูล ภาพ เสียง	19,404	23,558	21.4
2	แท็บเล็ต จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์	19,195	22,537	17.4
3	เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	28,365	20,280	-28.5
4	ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์	16,656	18,418	10.6
5	เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและ ส่วนประกอบ	11,549	17,649	52.8
	อื่นๆ	118,182	130,221	10.2
	รวม	213,351	232,663	9.1

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 4 : รายการสินค้าส่งออกไปยังเมียนมาร์ 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
		ม.ค.-ธ.ค. 56	ม.ค.-ธ.ค. 57	
1	น้ำมันดีเซล	7,664	8,012	4.5
2	เครื่องดื่มีที่มีแอลกอฮอล์	5,068	6,874	35.6
3	น้ำมันเบนซิน	4,576	5,525	20.7
4	เครื่องดื่มีที่ไม่มีแอลกอฮอล์	3,736	4,445	19.0
5	ผ้าฝืนและด้าย	3,900	4,377	12.2
	อื่นๆ	54,503	64,774	1.9
	รวม	79,447	94,007	18.3

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 5 : รายการสินค้านำเข้าจากเมียนมาร์ 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
		ม.ค.-ธ.ค. 56	ม.ค.-ธ.ค. 57	
1	ก๊าซธรรมชาติ	112,662	115,004	2.1
2	โค กระบือ สุกร แพะ แกะ	979	1,672	70.8
3	สัตว์น้ำ	710	603	-15.1
4	ไม้ซุง	105	440	319.0
5	ผลิตภัณฑ์ไม้อื่นๆ	963	419	-56.5
	อื่นๆ	1,995	2,243	12.4
	รวม	117,414	120,381	2.5

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 6 : รายการสินค้าส่งออกไปยังลาว 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
		ม.ค.-ธ.ค. 56	ม.ค.-ธ.ค. 57	
1	น้ำมันดีเซล	17,610	19,846	12.7
2	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	14,377	15,471	7.6
3	น้ำมันเบนซิน	6,419	6,732	4.9
4	ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า	3,260	6,358	95.0
5	เหล็กและเหล็กกล้า	5,480	5,331	-2.7
	อื่นๆ	61,459	70,199	14.2
	รวม	108,605	123,937	14.1

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 7 : รายการสินค้านำเข้าจากลาว 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
		ม.ค.-ธ.ค. 56	ม.ค.-ธ.ค. 57	
1	ทองแดงและผลิตภัณฑ์	17,312	16,799	-3.0
2	เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ ติดตั้ง (โทรศัพท์ วิทยุ โทรศัพท์ อุปกรณ์)	191	4,577	2,296.3
3	ไม้แปรรูป	1,437	1,141	-20.6
4	ผักและของปรุงแต่งจากผัก	876	1,073	22.5
5	ปุ๋ย	368	365	-0.8
	อื่นๆ	3,348	3,171	-5.3
	รวม	23,532	27,126	15.3

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 8 : รายการสินค้าส่งออกไปยังกัมพูชา 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
		ม.ค.-ธ.ค. 56	ม.ค.-ธ.ค. 57	
1	เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	3,940	4,933	25.2
2	ยานพาหนะอื่นๆและส่วนประกอบ	2,660	4,424	66.3
3	เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบ ลูกสูบและส่วนประกอบ	3,687	4,158	12.8
4	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	3,388	3,968	17.1
5	รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ	2,756	3,335	21.0
	อื่นๆ	67,657	75,908	12.2
	รวม	84,088	96,726	15.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 9 : รายการสินค้านำเข้าจากกัมพูชา 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
		ม.ค.-ธ.ค. 56	ม.ค.-ธ.ค. 57	
1	เครื่องรับส่งสัญญาณและ อุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ วิทยุ โทรทัศน์ อุปกรณ์)	1,436	6,173	329.9
2	ลวดและสายเคเบิล ที่หุ้มฉนวน	1,206	2,201	82.5
3	เครื่องจักรกลอื่นๆและ ส่วนประกอบ	1,650	2,146	30.1
4	ผักและของปรุงแต่งจากผัก	1,730	2,073	19.8
5	อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	481	1,070	122.5
	อื่นๆ	3,245	4,077	25.6
	รวม	9,748	17,740	82.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 10 : แสดงมูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดภาคใต้-ประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2553-2557

จังหวัดภาคใต้	การค้าชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการเติบโต (ร้อยละ) ปี 53-57	อัตราการเติบโต (ร้อยละ) ปี 56-57
		ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557		
ภาคใต้-มาเลเซีย								
สงขลา	มูลค่ารวม	488,444	549,032	504,787	493,331	500,710	0.9	1.5
	ส่งออก	314,634	371,980	296,296	282,496	270,396	-2.8	-4.3
	นำเข้า	173,809	177,052	208,491	210,835	230,314	7.5	9.2
	ดุลการค้า	140,825	194,928	87,805	71,662	40,082	-19.7	-44.1
ยะลา	มูลค่ารวม	4,158	5,980	5,442	4,508	3,534	-1.0	-21.6
	ส่งออก	4,037	5,817	5,251	4,339	3,356	-1.4	-22.6
	นำเข้า	121	163	191	170	177.27	11.3	4.3
	ดุลการค้า	3,916	5,654	5,060	4,169	3,179	-1.9	-23.7
นราธิวาส	มูลค่ารวม	3,461	3,555	3,620	3,139	3,106	-2.4	-1.0
	ส่งออก	1,450	1,252	1,193	953	1,069	-6.6	12.2
	นำเข้า	2,011	2,303	2,426	2,186	2,037	0.8	-6.8
	ดุลการค้า	-561	-1,051	-1,233	-1,233	-967	-20.8	21.5
สตูล	มูลค่ารวม	294	390	241	243	-40	-30.3	-116.5
	ส่งออก	150	114	68	84	95	-6.9	13.2
	นำเข้า	145	277	173	159	135	7.6	-15.1
	ดุลการค้า	5	-163	-104	-75	-40	-812.3	46.7
ปัตตานี	มูลค่ารวม	7	1	0	0	1	*	*
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	7	1	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	-7	-1	0	0	0	*	*
อื่นๆ	มูลค่ารวม	1,225	1,697	1,834	180	75	-25.5	-58.6
	ส่งออก	134	201	211	179	75	-4.6	-58.4
	นำเข้า	1,092	1,496	1,623	1	0	-38.6	-100.0
	ดุลการค้า	-958	-1,295	-1,412	178	75	2.6	-58.1
ภาคใต้-มาเลเซีย	มูลค่ารวม	497,590	560,655	515,923	501,402	507,655	0.8	1.2
	ส่งออก	320,405	379,364	303,020	288,051	274,992	-2.8	-4.5
	นำเข้า	177,185	181,291	212,904	213,351	232,663	7.3	9.1
	ดุลการค้า	143,220	198,073	90,116	74,700	42,329	-19.2	-43.3
ระนอง (รวมภาคใต้- เมียนมาร์)	มูลค่ารวม	16,761	25,334	19,996	21,958	19,999	7.7	-8.9
	ส่งออก	14,532	23,331	18,195	20,623	18,495	10.4	-10.3
	นำเข้า	2,230	2,003	1,801	1,335	1,503	-8.4	12.6
	ดุลการค้า	12,302	21,328	16,394	19,288	16,992	14.0	-11.9
รวมภาคใต้	มูลค่ารวม	514,352	585,990	535,920	523,360	527,654	1.0	0.8
	ส่งออก	334,937	402,695	321,215	308,674	293,488	-2.2	-4.9
	นำเข้า	179,415	183,294	214,705	214,686	234,167	7.1	9.1
	ดุลการค้า	155,522	219,401	106,510	93,988	59,321	-14.8	-36.9

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.
(หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

ตารางที่ 11 : แสดงมูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-ประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2553-2557

จังหวัดชายแดน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	การค้า ชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 53-57	อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 56-57
		ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-สปป.ลาว								
หนองคาย	มูลค่ารวม	36,552	44,583	63,349	57,243	60,128	14.9	5.0
	ส่งออก	35,140	43,605	61,350	56,045	58,631	15.2	4.6
	นำเข้า	1,412	978	1,999	1,199	1,497	14.6	24.9
	ดุลการค้า	33,729	42,627	59,351	54,846	57,134	15.5	4.2
อุบลราชธานี	มูลค่ารวม	8,734	10,744	12,806	14,460	16,809	17.8	16.2
	ส่งออก	7,890	9,593	11,154	12,890	15,180	17.8	17.8
	นำเข้า	845	1,151	1,652	1,570	1,629	19.6	3.8
	ดุลการค้า	7,045	8,441	9,502	11,320	13,552	17.8	19.7
มุกดาหาร	มูลค่ารวม	19,670	25,502	28,677	30,442	39,325	19.4	29.2
	ส่งออก	9,277	9,665	12,007	11,979	16,771	17.0	40.0
	นำเข้า	10,394	15,836	16,670	18,463	22,554	22.6	22.2
	ดุลการค้า	-1,117	-6,171	-4,663	-6,484	-5,782	-114.1	-10.8
เลย	มูลค่ารวม	2,792	3,784	6,039	9,925	8,940	5.2	-9.9
	ส่งออก	1,741	2,797	5,191	9,111	8,491	53.7	-6.8
	นำเข้า	1,051	987	849	814	449	-17.3	-44.8
	ดุลการค้า	690	1,811	4,342	8,297	8,041	97.6	-3.1
นครพนม	มูลค่ารวม	3,261	3,447	3,621	2,901	4,426	10.9	52.6
	ส่งออก	2,776	2,918	3,111	2,414	4,206	15.9	74.2
	นำเข้า	484	529	510	487	220	-13.4	-54.9
	ดุลการค้า	2,292	2,389	2,601	1,927	3,986	23.5	106.9
บึงกาฬ	มูลค่ารวม	3,401	3,424	3,265	1,473	1,989	-6.0	35.0
	ส่งออก	3,267	3,146	2,734	1,065	1,384	-12.0	29.9
	นำเข้า	134	277	531	408	606	55.9	48.5
	ดุลการค้า	3,134	2,869	2,203	657	778	-20.9	18.4
รวมภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ - สปป.ลาว	มูลค่ารวม	74,410	91,483	117,757	116,443	131,617	15.9	13.0
	ส่งออก	60,091	71,724	95,547	93,503	104,663	15.6	11.9
	นำเข้า	14,319	19,759	22,210	22,940	26,954	17.8	17.5
	ดุลการค้า	45,773	51,965	73,337	70,563	77,709	15.2	10.1

จังหวัดชายแดน ภาคตะวันออก เฉิงเหินอ	การค้า ชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 53-57	อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 56-57
		ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557		
ภาคตะวันออกเฉิงเหินอ-กัมพูชา								
สุรินทร์	มูลค่ารวม	1,612	832	1669	1,997	2,712	26.9	35.8
	ส่งออก	1,600	805	1529	1,852	2,442	23.3	31.9
	นำเข้า	11	27	140	145	270	163.4	85.9
	ดุลการค้า	1,589	778	1389	1,707	2,173	19.4	27.3
อุบลราชธานี	มูลค่ารวม	252	353	527	425	470	20.2	10.6
	ส่งออก	252	353	527	425	470	20.2	10.6
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	252	353	527	425	470	20.2	10.6
ภาคตะวันออก เฉิงเหินอ - กัมพูชา	มูลค่ารวม	1,863	1,185	2,196	2,424	3,182	22.6	31.3
	ส่งออก	1,852	1,158	2,056	2,277	2,912	19.7	27.9
	นำเข้า	11	27	140	147	270	163.1	83.4
	ดุลการค้า	1,840	1,131	1,917	2,130	2,643	16.5	24.1
รวมตะวันออก เฉิงเหินอ	มูลค่ารวม	76,273	92,668	119,954	118,866	134,799	15.9	13.4
	ส่งออก	61,943	72,882	97,604	95,780	107,576	15.5	12.3
	นำเข้า	14,330	19,786	22,350	23,087	27,224	18.1	17.9
	ดุลการค้า	47,613	53,096	75,254	72,693	80,352	15.1	10.5

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.
(หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

ตารางที่ 12 : แสดงมูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดภาคเหนือ ปี 2553 - 2556

ภาคเหนือ	การค้าชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการเติบโต (ร้อยละ) ปี 53-57	อัตราการเติบโต (ร้อยละ) ปี 56-57
		ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557		
ภาคเหนือ-เมียนมาร์								
ตาก	มูลค่ารวม	25,057	22,105	39,377	46,309	62,522	29.7	35.0
	ส่งออก	23,969	21,216	37,966	43,668	59,839	29.9	37.0
	นำเข้า	1,088	889	1411	2,641	2,683	32.3	1.6
	ดุลการค้า	22,881	20,328	36,556	41,026	57,156	30.1	39.3
เชียงราย	มูลค่ารวม	10,263	12,228	12,091	13,441	14,247	8.8	6.0
	ส่งออก	10,063	12,107	11,975	13,235	13,715	8.3	3.6
	นำเข้า	200	121	116	206	532	48.1	158.3
	ดุลการค้า	9,863	11,986	11,859	13,029	13,183	7.9	1.2
แม่ฮ่องสอน	มูลค่ารวม	385	299	192	318	939	50.7	195.4
	ส่งออก	164	252	144	143	429	52.5	199.8
	นำเข้า	221	47	49	175	511	93.6	191.7
	ดุลการค้า	-57	204	95	-33	-82	30.4	147.9
เชียงใหม่	มูลค่ารวม	2	0	29	0	0	*	*
	ส่งออก	1	0	29	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	1	0	29	0	0	*	*
อื่นๆ (ไทย-เมียนมาร์)	มูลค่ารวม	9	2	0	5	1	*	*
	ส่งออก	9	2	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	5	1	*	*
	ดุลการค้า	9	2	0	-5	-1	*	*
รวมภาคเหนือ - เมียนมาร์	มูลค่ารวม	35,715	34,634	51,689	60,072	77,709	22.9	29.4
	ส่งออก	34,207	33,577	50,114	57,045	73,983	22.7	29.7
	นำเข้า	1,509	1,057	1,576	3,027	3,726	33.6	23.1
	ดุลการค้า	32,698	32,520	48,538	54,018	70,257	22.5	30.1

ภาคเหนือ	การค้าชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการเติบโต โต (ร้อยละ) ปี 53-57	อัตราการเติบโต โต (ร้อยละ) ปี 56-57
		ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557		
ภาคเหนือ-สปป.ลาว								
เชียงราย	มูลค่ารวม	4,002	7,317	9,649	11,301	13,059	36.8	15.6
	ส่งออก	3,478	6,808	9,090	10,840	12,948	42.0	19.4
	นำเข้า	524	509	560	461	111	-21.6	-76.0
	ดุลการค้า	2,954	6,299	8,530	10,379	12,837	48.5	23.7
น่าน	มูลค่ารวม	827	2861	4,610	4,393	6,388	86.9	45.4
	ส่งออก	549	2593	4,422	4,262	6,326	121.9	48.4
	นำเข้า	278	268	187	131	61	-29.2	-53.1
	ดุลการค้า	271	2325	4,235	4,131	6,265	222.3	51.7
รวมภาคเหนือ - สปป.ลาว	มูลค่ารวม	4,829	10,178	14,259	15,694	19,446	46.2	23.9
	ส่งออก	4,027	9,401	13,512	15,102	19,274	54.1	27.6
	นำเข้า	802	777	747	592	172	-24.7	-70.9
	ดุลการค้า	3,225	8,623	12,765	14,510	19,102	65.2	31.6
รวมภาคเหนือ	มูลค่ารวม	40,544	44,812	65,948	75,767	97,156	25.2	28.2
	ส่งออก	38,233	42,978	63,626	72,148	93,257	25.8	29.3
	นำเข้า	2,311	1,834	2,322	3,619	3,898	17.4	7.7
	ดุลการค้า	35,922	41,144	61,304	68,529	89,359	26.4	30.4

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.
(หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

ตารางที่ 13 : แสดงมูลค่าการค้าจังหวัดชายแดนภาคตะวันออก ปี 2553 - 2557

จังหวัด ชายแดนภาค ตะวันออก	การค้า ชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 53-57	อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 56-57
		ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557		
สระแก้ว	มูลค่ารวม	30,904	37,480	50,435	59,652	74,772	24.9	25.3
	ส่งออก	28,090	33,373	44,977	51,626	59,509	20.9	15.3
	นำเข้า	2,814	4,107	5,459	8,026	15,263	54.0	90.2
	ดุลการค้า	25,276	29,266	39,518	43,600	44,246	15.7	1.5
ตราด	มูลค่ารวม	19,019	21,912	24,937	26,826	29,636	11.8	10.5
	ส่งออก	18,918	21,762	24,454	25,432	27,555	9.9	8.3
	นำเข้า	102	150	483	1394	2,081	126.7	49.3
	ดุลการค้า	18,816	21,612	23,972	24,038	25,474	8.0	6.0
จันทบุรี	มูลค่ารวม	3,630	3,401	1,087	4,935	6,875	79.7	39.3
	ส่งออก	2,253	2,773	3,434	4,753	6,749	31.8	42.0
	นำเข้า	1377	628	1087	182	126	-23.9	-30.9
	ดุลการค้า	876	2145	2,348	4,572	6,623	73.5	44.9
รวมการค้า ชายแดนภาค ตะวันออก	มูลค่ารวม	53,553	62,793	79,893	91,413	111,283	20.2	21.7
	ส่งออก	49,261	57,908	72,865	81,811	93,813	17.6	14.7
	นำเข้า	4,292	4,885	7,028	9,602	17,470	44.1	81.9
	ดุลการค้า	44,968	53,022	65,837	72,210	76,343	14.4	5.7

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 14 : แสดงมูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดภาคตะวันตก ปี 2553 - 2557

จังหวัดชายแดน ภาคตะวันตก	การค้า ชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 53-57	อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 56-57
		ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557		
กาญจนบุรี	มูลค่ารวม	85,390	104,366	108,711	114,647	116,554	8.4	1.7
	ส่งออก	2114	3,671	1,619	1,658	1,431	1.6	-13.7
	นำเข้า	83,275	100,694	107,092	112,989	115,122	8.7	1.9
	ดุลการค้า	-81,161	-97,023	-105,473	-111,331	-113,691	-9.0	-2.1
ประจวบคีรีขันธ์	มูลค่ารวม	3	42	75	188	125	374.0	-33.3
	ส่งออก	2	20	47	125	96	294.5	-22.9
	นำเข้า	1	22	27	63	29	550.5	-54.0
	ดุลการค้า	1	-2	20	62	67	-295.3	8.7
รวมภาคตะวันตก	มูลค่ารวม	85,393	104,407	108,786	114,836	116,679	8.4	1.6
	ส่งออก	2116	3,691	1,666	1,783	1,528	3.1	-14.3
	นำเข้า	83,276	100,716	107,119	113,052	115,151	8.7	1.9
	ดุลการค้า	-81,160	-97,025	-105,453	-111,269	-113,624	-9.0	-2.1

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.

ภา ค ฝ น ว ก ข.

ตารางมูลค่าการค้าผ่านแดน

ตารางที่ 1 : เปรียบเทียบสัดส่วนมูลค่าการค้าผ่านแดนต่อการค้าชายแดนปี 2557

มูลค่า	สัดส่วน(%)
มูลค่าการค้าผ่านแดนต่อการค้าชายแดน	15.7
มูลค่าการส่งออกผ่านแดนต่อการส่งออกชายแดน	11.6
มูลค่าการนำเข้าผ่านแดนต่อการนำเข้าชายแดน	21.9

ที่มา : สำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 2 : การค้าผ่านแดนผ่านด่านสำคัญ

ประเทศเพื่อนบ้าน	ด่าน	มูลค่า (ล้านบาท)	ม.ค.-ธ.ค. 56	ม.ค.-ธ.ค. 57	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
สิงคโปร์	สะเตา	มูลค่ารวม	55,742	63,174	13.3
		ส่งออก	16,664	25,345	52.1
		นำเข้า	39,078	37,829	-3.2
		ดุลการค้า	-22,414	-12,485	44.3
จีนตอนใต้	มุกดาหาร	มูลค่ารวม	13,384	24,329	81.8
		ส่งออก	3,114	5,010	60.9
		นำเข้า	10,270	19,319	88.1
		ดุลการค้า	-7,156	-14,309	-100.0
	เชียงของ	มูลค่ารวม	8,474	9,866	16.4
		ส่งออก	5,843	6,690	14.5
		นำเข้า	2,632	3,176	20.7
		ดุลการค้า	3,211	3,514	9.4
	นครพนม	มูลค่ารวม	8,501	39,889	369.2
		ส่งออก	7,576	16,392	116.4
		นำเข้า	924	23,498	2,442.3
		ดุลการค้า	6,652	-7,106	-206.8
เวียดนาม	มุกดาหาร	มูลค่ารวม	5,259	6,166	17.2
		ส่งออก	3,928	4,468	13.7
		นำเข้า	1,331	1,699	27.6
		ดุลการค้า	2,597	2,769	6.6

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.